

महाराष्ट्र विधानसभा

तिसरे अधिवेशन, २०२१

तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

गुरुवार, दिनांक २३ डिसेंबर, २०२१ / पौष २, १९४३ (शके)

- (१) अन्न,नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री
- (२) अन्न व औषध प्रशासन मंत्री
- (३) अल्पसंख्यांक विकास आणि औकाफ, कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता मंत्री
- (४) शालेय शिक्षण मंत्री
- (५) उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री
- (६) पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री
- (७) परिवहन, संसदीय कार्ये मंत्री
- (८) पर्यटन, पर्यावरण व वातावरणीय बदल, राजशिष्टाचार मंत्री

यांचे प्रभारी विभाग

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५०

धर्माबाद (जि.नांदेड) तालुक्यातील स्वजलधारा अभियानांतर्गत झालेल्या पाणी पुरवठा योजनांच्या कामांची चौकशी करण्याबाबत

(१) * ३३६३६ श्री.राजेश पवार (नायगांव) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) धर्माबाद (जि.नांदेड) तालुक्यातील मागील ५ वर्षांमध्ये स्वजलधारा अभियानांतर्गत पाणी पुरवठा योजने अंतर्गत पाणी पुरवठ्याची कामे प्रत्यक्षात न करता केवळ कागदोपत्रीच झाली असल्याने दिनांक ०७ सप्टेंबर, २०२१ रोजी क्र.७४१/२०२१ तसेच स्मरण पत्र क्र.१ दिनांक २८ सप्टेंबर, २०२१ च्या पत्रान्वये मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांना धर्माबाद तालुक्यातील मागील ५

वर्षामध्ये स्वजलधारा अभियानांतर्गत झालेल्या पाणी पुरवठा योजनांची चौकशी करण्याची विनंती केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त पाणी पुरवठा योजनेची कामे निकृष्ट दर्जाचे झाली असल्यामुळे तालुक्यातील सुमारे ९०% गावामध्ये सदर योजनेअंतर्गत पाणी पुरवठा होत नसल्याचे निदर्शनास आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यापैकी काही योजनांद्वारे कमी दाबाने पाणीपुरवठा होत असून उर्वरीत योजना पहिल्या सहा महिन्यात बंद झाल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर योजनांची चौकशी करण्याकरिता विशेष समिती नेमून यात दोषी असणाऱ्या संबंधित अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्याची मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गुलाबराव पाटील : (१) मा.आमदार श्री.राजेश संभाजी पवार यांनी चौकशी करण्याची मागणी केली आहे. हे खरे आहे.

(२) होय हे अंशतः खरे आहे.

एकूण १३ योजना मंजूर करण्यात आल्या असून त्यातील ८ योजना बंद असून ५ योजनेद्वारे सद्यःस्थितीत पाणीपुरवठा सुरु आहे.

(३) होय हे अंशतः खरे आहे.

(४) होय, हे खरे आहे.

(५) धर्माबाद तालुक्यात राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमांतर्गत सन २०११ ते २०१५ या कालावधीत एकूण ११ योजना मंजूर करण्यात आल्या व मुख्यमंत्री ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमांतर्गत २ योजना अशा एकूण १३ योजना मंजूर करण्यात आल्या असून त्यातील ८ योजना बंद असून ५ योजनेद्वारे सद्यःस्थितीत पाणीपुरवठा सुरु आहे.

सदर प्रकरणी चौकशी करण्यासाठी जिल्हा परिषद नांदेड अंतर्गत त्रिसदस्यीय चौकशी समिती नेमण्यात आली आहे.

**महाड (ता.महाड, जि.रायगड) शहरातील नवे नगर येथील
शासकीय गोदामातील धान्य वितरणाकडे दुर्लक्ष करणाऱ्या
अधिका-यांवर कारवाई करण्याबाबत**

(२) * ३२५३२ श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.समीर कुणावार (हिंगणघाट), श्री.महेश बालदी (उरण), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर) : सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाड (ता.महाड, जि.रायगड) शहरातील नवेनगर येथील शासकीय गोदामातील धान्यसाठा दिनांक २२ व २३ जुलै, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास आलेल्या महापुरामध्ये भिजून खराब झाला असल्याचे माहे सप्टेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर गोदामातील भिजून खराब झालेल्या धान्य साठ्याचा पंचनामा केला असता रेकॉर्डवरील नोंदीपेक्षा २०० ते ३०० जादा धान्याची पोती आढळून आली, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, संबंधीत विभागातील अधिका-यांच्या दुर्लक्षामुळे तसेच अन्नधान्याचे नियमित वितरण न केल्यामुळे गोदामातील धान्य भिजून खराब झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर घटनेस दोन महिने होवूनसुद्धा खराब धान्यसाठा अद्याप गोदामातच पडून असल्यामुळे परिसरात दुर्गंधी पसरून नागरिकांच्या आरोग्याला धोका निर्माण झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने गोदामातील धान्याचे नियमित वितरण न करणाऱ्या संबंधीत अधिका-यांची चौकशी करून त्यांचेवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे, त्याचे स्वरूप काय आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. छगन भुजबळ : (१) अंशतः खरे आहे. दिनांक २२ व २३ जुलै, २०२१ रोजी झालेल्या अतिवृष्टीमुळे आलेल्या पुराचे पाणी ओसरल्यानंतर दि. २४.७.२०२१ रोजी पाहणी करून गोदमाचा प्राथमिक पंचनामा दि. २६.७.२०२१ रोजी करण्यात आला आहे. त्या पुरात नवेनगर, महाड येथील गोदामात ५ ते ६ फूट पाणी जाऊन सरासरी ९ थरापर्यंत गोदामातील धान्य भिजून खराब झाल्याचे निदर्शनास आले आहे.

(२) पंचनाम्याअंती पुराच्या आधीच्या साठ्यापैकी जे धान्य खराब झाले त्याची आकडेवारी व शिल्लक साठ्याची आकडेवारी पाहता असे झाल्याचे आढळून येत नाही.

(३) व (४) हे खरे नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

पाताळगंगा (ता.खालापूर, जि.रायगड) औद्योगिक वसाहतीतील मे.रॉयल कार्बन ब्लॅक प्रा.लि.वानिवली या कंपनीमार्फत होणा-या प्रदुषणामुळे नागरिकांच्या आरोग्याला धोका निर्माण झाल्याबाबत

(३) * ३४३९४ श्री.महेश बालदी (उरण), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.समीर कुणावार (हिंगणघाट) : सन्माननीय पर्यावरण व वातावरणीय बदल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पाताळगंगा (ता.खालापूर, जि.रायगड) औद्योगिक वसाहतीतील मे.रॉयल कार्बन ब्लॅक प्रा.लि.वानिवली या कंपनीमार्फत होणा-या प्रदुषणामुळे नागरिकांच्या आरोग्याला धोका निर्माण होत असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त कंपनीमुळे नागरिकांच्या आरोग्याला घातक असे कार्बन ब्लॅक पावडरचे उत्पादन होत असल्यामुळे स्थानिक नागरिकांना अनेक आजाराची लागण होत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने प्रदुषणास कारणीभूत असणाऱ्या मे.रॉयल

कार्बन ब्लॅक प्रा.लि. वानिवली कंपनी व्यवस्थापनावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. आदित्य ठाकरे : (१) व (२) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, रायगड अलिबाग यांच्या अहवालानुसार सदर परिसरातील श्वसन विकार, नेत्र रोग, त्वचा रोग इत्यादी रोगांच्या रूग्णांमध्ये वाढ झाली आहे.

तथापि, परिसरतील कोणत्या उद्योगामुळे सदर रूग्णवाढ झाली याची निश्चितता नमुद केली नाही किंवा कसे याबाबत जिल्हा आरोग्य आधिकारी यांच्या अहवालात उल्लेख नाही.

(३) मा. हरित लवाद, नवी दिल्ली यांच्या आदेशानुसार, मे. रॉयल कार्बन ब्लॅक प्रा.लि. वानिवली या उद्योगास केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळ व निरी, नागपूर यांनी दि. १२.०८.२०२१ रोजी भेट देऊन संपूर्ण परिसरातील हवेची गुणवत्ता तपासली आली होती. त्यानुसार सदर परिसरातील हवेची गुणवत्ता राष्ट्रीय वातावरणीय हवा गुणवत्ता मानके (National Ambient Air Quality Monitoring Standards) नुसार विहित मर्यादेत आढळून आली.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

वाशी (जिल्हा ठाणे) येथील परिवहन कार्यालयातील वाहनांचा कर वसूल करून नोंदी न करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत

(४) * ३३४८३ श्री.मंगलप्रभात लोढा (मलबार हिल) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वाशी (जिल्हा ठाणे) येथील परिवहन कार्यालयातील कर्मचाऱ्यांनी हजारो वाहनांचा कर वसूल करून त्याच्या नोंदी केल्या नसल्याचे माहे सप्टेंबर, २०२१ च्या शेवटच्या आठवड्यात निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या कार्यालयात वार्षिक आणि त्रैमासिक करातही अनियमितता आढळून आल्याने परिवहन आयुक्तांनी या प्रकरणी विभागीय चौकशीचे आदेश दिले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. अनिल परब : (१), (२), (३) व (४) माहे मार्च-२०१९ च्या सुमारास परिवहन आयुक्त कार्यालयाकडे प्राप्त तक्रारीच्या अनुषंगाने चौकशी केली असता उप प्रादेशिक परिवहन कार्यालय, वाशी येथील एकूण ८५० वाहने आक्षेपित करण्यात आली आहेत. सदर प्रकरणी प्राथमिक दृष्ट्या अनियमितता निदर्शनास आल्याने एकूण ९ अधिकारी/कर्मचारी यांच्याविरुद्ध परिवहन आयुक्त यांच्यास्तरावरून महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व अपिल) नियम, १९७९ च्या नियम ८ नुसार एकत्रित विभागीय चौकशी सुरु करण्यात आलेली आहे.

**राज्य परिवहन महामंडळातील निवृत्त कर्मचारी व त्यांच्या वारसांना
मागील १० वर्षांपासून निवृत्ती वेतन मिळाले नसल्याबाबत**

(५) * ३३३८७ श्रीमती मेघना साकोरे बोर्डीकर (जिंतूर), श्री.मंगलप्रभात लोढा (मलबार हिल), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई), श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा), श्री.राजेश रघुनाथ पाटील (बोईसर), श्री.पराग शाह (घाटकोपर पूर्व), श्रीमती श्वेता महाले (चिखली), श्री.विनोद निकोले (डहाणू), श्री.राजेश एकडे (मलकापूर), श्री.राजेंद्र पाटणी (कारंजा), श्री.मिहीर कोटेचा (मुलुंड), श्री.सुनिल कांबळे (पुणे कॅन्टोन्मेंट), श्री.मोहनराव हंबर्डे (नांदेड दक्षिण), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य परिवहन महामंडळाच्या बेजबाबदार कारभारामुळे सेवेतून निवृत्त झालेले ४६०० कर्मचारी व मृत कर्मचाऱ्यांच्या वारसांना मागील १० वर्षांपासून निवृत्ती वेतन मिळाले नसल्याची बाब माहे ऑगस्ट, २०२१ मध्ये वा

त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, परिवहन महामंडळातून (एस.टी.) निवृत्त व विविध कारणांमुळे मृत कर्मचारी व त्यांच्या वारसदारांची एकूण संख्या किती आहे तसेच त्यांना महामंडळाकडून एकूण किती रक्कम देणे शिल्लक आहे,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने यांस जबाबदार संबंधित अधिकारी व कर्मचा-यांवर कारवाई करणे, सेवानिवृत्तीनंतर त्वरीत महामंडळातील कर्मचा-यांना पेन्शन सुरु करून निवृत्त व मृत कर्मचारी तसेच त्यांच्या वारसांना निवृत्ती वेतन व थकबाकीची रक्कम देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. अनिल परब : (१) हे खरे नाही.

राज्य परिवहन महामंडळातील कर्मचाऱ्यांना महाराष्ट्र शासनाचे कुटूंब निवृत्ती वेतन विषयक कायदे लागू होत नसून, दि.१६.११.१९९५ पासून "कर्मचारी निवृत्ती वेतन योजना १९९५" लागू करण्यात आलेली आहे. त्याची अंमलबजावणी भविष्य निर्वाह निधी कार्यालयामार्फत करण्यात येते.

(२) राज्य परिवहन महामंडळाच्या सेवेतून मागील दोन वर्षात सेवानिवृत्त झालेल्या कर्मचाऱ्यांची एकूण संख्या ९९०४ एवढी असून, त्यांची रु.१७५ कोटी इतकी थकबाकी प्रलंबित आहे. सदर कर्मचा-यांपैकी ३४३ मृत कर्मचाऱ्यांची कामगार करार रक्कम रु.१,५३,६६,८८६ व रजेची थकीत रक्कम रु.२,६९,३२,११६ अशी एकूण रक्कम रु.४,२२,९९,००२/- (चार कोटी बाविस लाख नव्व्याण्णव हजार दोन) इतकी देणी प्रलंबित आहेत.

(३) सदर थकबाकीची रक्कम निधी उपलब्धतेनुसार टप्प्याटप्प्याने देणे सुरु आहे.याबाबतीत अप्पर केंद्रीय भविष्य निर्वाह निधी आयुक्त, भविष्य निधी भवन मुंबई यांचे कार्यालयात राज्य परिवहन महामंडळाच्या वतीने पत्रव्यवहार करण्यात आलेला असून महामंडळातील निवृत्त कर्मचाऱ्यांना व मृत झालेल्या कर्मचाऱ्यांच्या वारसांना वेळेवर कुटूंब निवृत्ती वेतनाचा लाभ मिळणेकामी जे दावे संगणकीय प्रणालीवर सादर करता येत नाहीत वा

संगणकीय प्रणालीवर माहिती भरण्यास अडचण निर्माण होत आहे, असे दावे पुर्वीप्रमाणेच ऑफलाईन पध्दतीने स्विकारण्याबाबत विनंती केलेली आहे. सदर प्रकरणे निकाली काढण्यासाठी परिपत्रकीय सूचना देण्यात आल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पिंपळगाव (भो) (ता.ब्रम्हपुरी, जि.चंद्रपुर) येथील सेवा सहकारी संस्थेकडून झालेली बोगस धान खरेदी

(६) * ३५८८३ श्री.कृष्णा गजबे (आरमोरी) : सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पिंपळगाव (भो) येथील सेवा सहकारी संस्था (ता.ब्रम्हपुरी, जि.चंद्रपुर) येथे सन २०२१ च्या रब्बी हंगामात संस्थेचे अध्यक्ष व सचिव यांनी संगनमताने रबी हंगाम धान खरेदीची जाहीरात न करता त्यांच्या कार्यक्षेत्रातील शेतकऱ्यांना वंचीत ठेवून नातेसंबंधातील संस्थेच्या कार्यक्षेत्राबाहेरील व कोरडवाहु शेतकऱ्यांचे ७/१२ ऑनलाईन करून बोगस धान खरेदीद्वारे रु. ६०.०० लक्ष चुकारे उचलल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०२१ च्या दुसऱ्या आठवड्यात निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त संस्थेच्या कार्यक्षेत्रातील धान विक्री पासून वंचीत शेतकऱ्यांनी केलेल्या तक्रारीच्या आधारे तहसिलदार ब्रम्हपुरी व सहाय्यक निबंधक सहकारी संस्था, ब्रम्हपुरी (जि.चंद्रपुर) यांनी प्रत्यक्ष चौकशी अंती बोगस धान खरेदी प्रकरणी सदर संस्था कार्यवाहीस पात्र असल्याचा स्वयंस्पष्ट अहवाल जिल्हा पुरवठा अधिकारी, चंद्रपुर व जिल्हा उपनिबंधक सहाकारी संस्था, चंद्रपुर या वरीष्ठ अधिकाऱ्यांकडे दिनांक ०६ सप्टेंबर, २०२१ व दिनांक १३ सप्टेंबर, २०२१ रोजी सादर केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे तसेच झालेल्या कार्यवाहीच्या सद्यस्थितीचा तपशिल काय आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. छगन भुजबळ : (१) हे खरे नाही.

सेवा सहकारी संस्था पिंपळगाव (भो) या संस्थेमार्फत धान खरेदी करण्यात आलेले सर्वच शेतकरी हे ब्रम्हपुरी तालुक्यातीलच आहेत. तसेच धान खरेदी ही ऑनलाईन पध्दतीने होत असल्याने, नोंदणी करतेवेळी शेतकऱ्यांकडून प्राप्त होणाऱ्या बँक खात्यातच रकमा वर्ग करण्यात येतात.

(२) व (३) तक्रारीच्या अनुषंगाने तहसिलदार ब्रम्हपुरी व सहायक निबंधक सहकारी संस्था, ब्रम्हपुरी (जि.चंद्रपूर) यांनी प्रत्यक्ष चौकशी अंती सादर केलेल्या अहवालाच्या अनुषंगाने तपासणी केली असता, खरेदी केलेल्या धानाच्या भरडाईसाठी मिलर्सकडून उचल करण्यात आलेली असून, मिलर्सना धान मिळाल्याचे स्पष्ट झाले आहे. त्यामुळे खरेदी केलेल्या धानसाठ्यामध्ये तफावत नसून, सदर खरेदी केंद्रावर केलेल्या तक्रारींमध्ये कुठल्याही प्रकारचे तथ्य आढळून आलेले नाही. तसेच सदर खरेदीमध्ये शासनाचे कुठल्याही प्रकारे नुकसान न झाल्याने, खरेदी केंद्र निश्चिती समितीचे अध्यक्ष तथा मा.पालकमंत्री, चंद्रपूर यांनी ब्रम्हपुरी तालुक्यात पणन हंगाम २०२१-२०२२ मध्ये होणाऱ्या धान खरेदीचा विचार करता शेतकरी हितासाठी सदर खरेदी केंद्राला मंजूरी प्रदान करण्यात आली.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

बीड जिल्हा सार्वजनिक वितरण पुरवठा विभागातून शिधापत्रिका गहाळ झाल्याबाबत

(७) * ३५१७१ श्री.संदिप क्षिरसागर (बीड) : सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बीड जिल्ह्यातील सार्वजनिक वितरण पुरवठा विभागातून ५००० पेक्षा अधिक शिधावाटप पत्रिका (रेशनकार्ड्स) माहे ऑगस्ट, २०२१ मध्ये गहाळ झाल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर शिधापत्रिकांचा शोध घेऊन संबंधित दोषींविरुद्ध कारवाई करण्याबाबत विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद यांनी अडीच महिन्यांपूर्वी आदेश

देऊन अद्याप कारवाई झाली नसल्याचे दि. २६ ऑक्टोबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी चौकशी करून संबंधितांविरुद्ध तातडीने गुन्हे दाखल करण्यांत यावेत यासाठी नागरिकांनी व तेथील सेवाभावी संस्थांनी जिल्हाधिकारी, बीड कार्यालयासमोर माहे ऑक्टोबर, २०२१ मध्ये धरणे आंदोलन करून त्याबाबतचे निवेदन जिल्हाधिकारी, बीड, विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद व मा.अन्न व नागरी पुरवठा मंत्री यांना दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, प्रश्न क्र.३ मधील निवेदनानुसार शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने गहाळ शिधापत्रिकांचा तपास करून यात दोषी असलेल्या संबंधितांविरुद्ध गुन्हे दाखल करणे तसेच मागील तीन वर्षांपासून कार्यरत असलेल्या प्रभारी जिल्हा पुरवठा अधिकारी यांचेएवजी कायम स्वरूपी जिल्हा पुरवठा अधिकारी यांची नियुक्ती करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यांत येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. छगन भुजबळ : (१) ५४९८ शिधापत्रिका बीड तहसील कार्यालयामधून विहित कार्यपध्दतीचा अवलंब न करता वितरित झाल्याचे निर्देशनास आले आहे.

(२) हे खरे नाही, जिल्हाधिकारी, बीड यांनी सदर प्रकरणी दोषी असलेल्या १ तत्कालीन सहायक जिल्हा पुरवठा अधिकारी, १ नायब तहसीलदार व १ तत्कालीन अक्वल कारकून यांचेविरुद्ध महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व अपील) नियम, १९७९ अन्वये विभागीय चौकशी सुरु करण्याबाबतचा प्रस्ताव विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद यांना सादर केला आहे.

(३) होय

(४) शिधापत्रिका गैरव्यवहार संदर्भात दोषी अधिकारी/कर्मचारी यांचेविरुद्ध विभागीय चौकशी सुरु आहे. तसेच जिल्हा पुरवठा अधिकारी, बीड हे रिक्त पद भरण्यासंदर्भात कार्यवाही सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही

धुळे जिल्ह्यातील सदयस्थितीत बंद असलेल्या प्रादेशिक पाणीपुरवठा योजना पुनरुज्जीवीत करण्याबाबत

(८) * ३२४८० श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.पृथ्वीराज चव्हाण (कराड दक्षिण) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) धुळे जिल्ह्यातील ग्रामीण भागात प्रत्येक गावाला शुद्ध व पुरेसे पाणी उपलब्ध व्हावे यासाठी शासनाने जलजीवन मिशन ही महत्वाकांक्षी पाणी पुरवठा योजना सुरु केल्याचे दिनांक २८ जुलै, २०२१ रोजी निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, धुळे तालुक्यातील फागणे व २१ गावे, बोरकुंड व ४ गावे, बाबरे व ६ गावे आणि सडगाव व ८ गावे प्रादेशिक पाणीपुरवठा योजना सदयस्थितीत बंद असून या योजनांचे अंदाजपत्रक महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाने शासनाकडे मंजूरीसाठी पाठविले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, धुळे (जि.धुळे) तालुक्यातील सदयस्थितीत बंद असलेल्या प्रादेशिक पाणीपुरवठा योजना पुनरुज्जीवीत करण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी शासनाकडे दिनांक १३ जुलै, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने कोणती चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने धुळे जिल्ह्यातील बंद प्रादेशिक पाणीपुरवठा योजनांचा सर्वे करून या योजनांना तातडीने मंजूरी देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. गुलाबराव पाटील : (१) होय. हे खरे आहे.

(२) अंशतः खरे आहे.

फागणे व २१ गावे, बोरकुंड व ४ गावे, बाबरे व ६ गावे व सडगाव व ८ गावे या प्रादेशिक पाणी पुरवठा योजना पुनर्जिवीत करण्यासाठी शासनाकडे सादर करण्यात आल्या होत्या. दिनांक २३ नोव्हेंबर, २०१६ रोजीच्या प्रधान

सचिव, पाणी पुरवठा व स्वच्छता यांच्या अध्यक्षतेखालील बैठकीमध्ये उपरोक्त योजनांमध्ये समाविष्ट गावांमध्ये अलिकडच्या कालावधीत राष्ट्रीय पेयजल कार्यक्रमांतर्गत स्वतंत्र योजना राबविण्यात आल्या असल्याने तसेच सदर योजना आर्थिकदृष्ट्या स्वयंपूर्ण नसल्याने त्या पुनर्जिवित न करण्याबाबत निर्णय घेण्यात आला होता. त्यामुळे सद्यःस्थितीत शासनाकडे योजना पुनर्जिवित करण्याबाबतचे उपरोक्तचे प्रस्ताव प्रलंबित नाहीत.

(३) होय. हे खरे आहे.

(४) दिनांक ३१ मे, २०२१ च्या शासन पत्रान्वये सदरील योजनांचा जल जीवन मिशन आराखड्यामध्ये समावेश करून योजना मंजूरीबाबत उचित कार्यवाही करणेबाबत जिल्हा परिषदेस कळविण्यात आले आहे. त्या अनुषंगाने जिल्हा परिषदेने आवश्यकतेनुसार बाबरे, कुंडाणे वेल्हाणे, बोरकुंड, होरपाडा, विंचुर, जुन्नर, लळींग, दहयाणे या ठिकाणी जलजीवन मिशन अंतर्गत योजना प्रस्तावित केल्या आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्य परिवहन महामंडळातील मृतांच्या वारसांना मोबदला देणे तसेच कार्यरत कर्मचाऱ्यांना नियमित वेतन व वैद्यकीय देयके मिळण्याबाबत

(९) * ३२५१८ श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), डॉ.भारती लव्हेकर (वर्सावा), श्री.संजय सावकारे (भुसावळ), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), श्री.पराग शाह (घाटकोपर पूर्व), श्री.सुनील राणे (बोरीवली), श्री.अब् आजमी (मानखूर्द शिवाजीनगर), श्री.शिरीषकुमार नाईक (नवापूर), श्रीमती माधुरी मिसाळ (पर्वती), श्री.रणधीर सावरकर (अकोला पूर्व), श्री.मिहीर कोटेचा (मुलुंड), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.देवेन्द्र फडणवीस (नागपूर दक्षिण पश्चिम), श्री.सुधीर मुनगंटीवार (बल्लारपूर), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.राम कदम (घाटकोपर पश्चिम), श्री.राजेश पवार (नायगांव), श्री.राहूल कुल (दोंड), श्री.जयकुमार गोरे (माण), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.समीर कुणावार (हिंगणघाट), श्री.महेश बालदी (उरण), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्री.प्रमोद (राजू) रतन पाटील (कल्याण ग्रामीण), श्री.कुणाल पाटील (धुळे)

ग्रामीण), श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (तुळजापूर), श्री.समिर मेघे (हिंगणा), श्रीमती श्वेता महाले (चिखली), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), अॅड.आकाश फुंडकर (खामगांव), श्रीमती नमिता मुंदडा (केज), श्री.मंगेश चव्हाण (चाळीसगाव), श्री.सिध्दार्थ शिरोळे (शिवाजीनगर), श्री.सचिन कल्याणशेटी (अक्कलकोट) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य परिवहन महामंडळातील कमी वेतन, वेतन नियमित न मिळणे व अन्य आर्थिक समस्यांमुळे माहे मार्च, २०२० पासून ऑक्टोबर, २०२१ पर्यंत २३ कर्मचाऱ्यांनी, तसेच संगमनेर (जि.अहमदनगर) येथील एका एसटी चालकाने वेतन न मिळाल्यामुळे दिनांक २० सप्टेंबर, २०२१ रोजी आणि शेवगाव रजत (जि.अहमदनगर) परिवहन महामंडळाच्या आगारातील वाहन चालक श्री.दिलीप हरिभाऊ काकडे यांनी दि.९ ऑक्टोबर २०२१ रोजी एस.टी. च्या मागील बाजूस गळफास लावून आत्महत्या केली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कोरोनामुळे राज्यातील एसटी कर्मचाऱ्यांपैकी सुमारे तीनशे कर्मचाऱ्यांचा मृत्यू झालेला असून अद्याप एकाही कर्मचाऱ्याच्या वारसाला नोकरीत सामावून घेण्यात आलेले नाही तसेच केवळ दहा कर्मचाऱ्यांच्या वारसांचे पन्नास लाख रुपयांचे अनुदान देण्यात आलेले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, महामंडळ तोट्यात असल्याने या कर्मचाऱ्यांचे वेतन तसेच वैद्यकीय बिले काढण्यास महामंडळाकडून दिरंगाई केली जात असल्याचे दिनांक १४ सप्टेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, परिवहन महामंडळातील कर्मचाऱ्यांच्या महागाई व घर भाडे भत्यामध्ये वाढ केली असली तरी कर्मचाऱ्यांना राज्य शासनात विलिनीकरण करण्याची मुख्य मागणी मान्य न केल्याने कामगार संयुक्त कृती समितीने उपोषण मागे घेतल्याचे जाहीर केल्यानंतरही राज्यातील अनेक आगारे बंद असल्याची व काम बंद आंदोलन सुरू असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०२१ च्या चौथ्या आठवड्यात निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, राज्य परिवहन मंडळाचे संपावर गेलेल्या ३७६ एसटी कर्मचाऱ्यांना निलंबित करण्यात आल्याचे माहे नोव्हेंबर, २०२१ च्या दुसऱ्या आठवड्यात निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(६) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने कर्मचाऱ्यांना प्रलंबित आणि नियमित वेतन व वैद्यकीय देयके मिळणे, कोरोना व इतर कारणांमुळे मृत झालेल्या सर्वच कर्मचाऱ्यांच्या वारसांना नोकरी, अनुदान व इतर देय रक्कम देणे तसेच कर्मचाऱ्यांचे राज्य शासनात विलिनीकरण करण्याबाबत कोणती कार्यवाही/उपाययोजना केल्या वा करण्यात येत आहेत,

(७) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. अनिल परब : (१) राज्य परिवहन महामंडळातील एकूण ३३ कर्मचाऱ्यांनी आत्महत्या केलेली आहे. तथापि, आत्महत्येची कारणे वेगवेगळ्या स्वरूपाची व भिन्न आहेत.

तसेच, श्री.दिलीप हरीभाऊ काकडे यांनी दि.२९.१०.२०२१ रोजी बसचे पाठीमागील बाजूस गळफास लावून आत्महत्या केली आहे. सदर प्रकरणी शेवगांव पो.स्टे. दैनंदिनी मध्ये अनैसर्गिक मृत्यू म्हणून नोंद करण्यात आलेली आहे.

(२) कोविड-१९ संबंधित कर्तव्य बजावतांना ३०३ कर्मचाऱ्यांचा मृत्यू झाला आहे.

कोरोनामुळे मृत पावलेल्या अधिकारी/कर्मचाऱ्यांच्या वारसांपैकी २२२ अवलंबितांनी अनुकंपा तत्त्वावर नोकरीसाठी अर्ज केलेले असून त्यापैकी एकूण ३४ अवलंबितांचे अनुकंपा तत्त्वावरील नोकरीची प्रकरणे मंजूर करून आतापर्यंत १० वारसांना नोकरी देण्यात आली आहे व उर्वरीतांना रिक्त जागांच्या उपलब्धतेनुसार नेमणुक देण्यात येत आहे. १९ अवलंबितांनी नोकरी ऐवजी रु.१० लाख इतके आर्थिक सहाय्य मिळण्याबाबत अर्ज केले असून, त्यापैकी ०६ अवलंबितांची रु.१० लाख इतके आर्थिक सहाय्य मिळणेबाबतची प्रकरणे मंजूर करण्यात आली आहेत. ८१ अवलंबित हे शिक्षण घेत असल्याने, त्यांनी त्यांचा नोकरीचा हक्क राखून ठेवलेला आहे व १२० अवलंबितांनी अद्याप कागदपत्रांची पूर्तता केलेली नाही.

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाच्या दि.०१.०६.२०२१ रोजीच्या परिपत्रकांन्वये कोविड-१९ संक्रमणाच्या कालावधीत प्रत्यक्ष प्रवाशांच्या संपर्कात येणारे राज्य परिवहन कर्मचारी म्हणजेच चालक/वाहक, चालक तथा वाहक, वाहतूक नियंत्रक, सहा.वाहतूक निरीक्षक व सुरक्षा रक्षक यांचा कोविड-१९ च्या संक्रमणामुळे मृत्यू झाल्यास त्यांना रु.५० लाखांचे विमा कवच/सानुग्रह सहाय लागू करण्यात आले आहे. कोरोनामुळे मृत्यु पावलेल्या १० कर्मचा-यांच्या वारसांना अटी व शर्तीच्या अधीन राहून रु ५० लाख रुपयाची आर्थिक मदत देण्यात आली आहे. कोविड-१९ च्या प्रादुर्भावामुळे मृत्युमुखी पडलेल्या परंतु, रु.५० लाखाचे विमा कवच/ सानुग्रह सहाय्यापासून शासन निकषामुळे पात्र न ठरलेल्या रा.प.अधिकारी व कर्मचा-यांच्या कुटुंबियांच्या वारसांना अटी व शर्तीच्या अधीन राहून रु.५ लाख आर्थिक मदत देण्याबाबत महामंडळाचे परिपत्रक दि.३०.०९.२०२१ अन्वये सर्व विभाग/ घटकांना सुचना प्रसारित करण्यात आल्या आहेत.

(३) अंशतः खरे आहे.

कोविड-१९ या आजाराच्या संसर्गामुळे राज्य परिवहन महामंडळाचे उत्पन्न घटल्याने कर्मचाऱ्यांची वैद्यकिय बिले व वेतन विलंबाने होत होते, तथापी, राज्य शासनाने दिलेल्या आर्थिक मदतीमुळे अधिकारी व कर्मचाऱ्यांना वेतन अदा करण्यात येत असून, माहे नोव्हेंबर २०२१ अखेर पर्यंतचे वेतन महामंडळातील अधिकारी व कर्मचारी यांना अदा करण्यात आलेले आहे. सद्यस्थितीत कोणतेही वेतन प्रलंबित नसून, निधीच्या उपलब्धतेनुसार वैद्यकिय बिलांची देयके अदा करण्यात येत आहेत.

(४) व (५) हे खरे आहे.

(६) राज्य परिवहन महामंडळातील कर्मचाऱ्यांकडून होणाऱ्या विलिनीकरणाच्या मागणीच्या अनुषंगाने मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी दिलेल्या आदेशानुसार त्रिसदस्यीय समिती गठीत करण्यात आली असून, समितीचे कामकाज १२ आठवड्यात पूर्ण करून त्याचा अहवाल मा.मुख्यमंत्री, महोदयांना सादर करावा व मा.मुख्यमंत्री, महोदयांनी त्यांचे मत/शिफारशीसह मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांना सादर करावा, असे निर्देश मा.उच्च न्यायालयाने दिलेले आहेत.

(७) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील जिल्हा शिक्षण प्रशिक्षण संस्थांमधील अधिकारी
कर्मचाऱ्यांच्या वेतनाबाबत**

(१०) * ३२६११ श्री.प्रमोद (राजू) रतन पाटील (कल्याण ग्रामीण) :

सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात प्रत्येक जिल्हातील प्राथमिक तसेच माध्यमिक शिक्षणासाठी सन १९९५-९६ करीता जिल्हा शिक्षण प्रशिक्षण संस्था स्थापन करण्यात आल्या असून कोविड-१९ या महामारीमुळे गत दिड वर्षांपासून ते आतापर्यंत राज्यातील शालेय विद्यार्थ्यांचे शिक्षण विविध माध्यमाद्वारे चालू ठेवण्यासाठी जिल्हा शिक्षण प्रशिक्षण संस्थांचे भरीव योगदान असून शाळा बंद असतानाही ऑनलाईन शिक्षण सुरु असल्याने तसेच स्वाध्यायपर्यंत विविध उपक्रम ऑनलाईन सुरु करून मुलांचे शिक्षण व शिक्षकांचे प्रशिक्षण सुरु ठेवणाऱ्या या संस्थेतील अधिकारी व कर्मचाऱ्यांना विना वेतन रहावे लागत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कोविड-१९ महामारीत राज्यातील सदरहू ३३ जिल्हा शिक्षण प्रशिक्षण संस्थांची (डाएट) निधी अपुरा पडत असून, या संस्थेतील राजपत्रित अधिकारी तसेच कर्मचाऱ्यांना मागील पाच महिन्यांपासून मासिक वेतन आजमितीस मिळालेले नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, अनियमित व विलंबाने होणाऱ्या वेतनसंबंधी गत वर्षात सर्व अधिकारी व कर्मचारी यांनी अर्ज, विनंत्या व आंदोलने करूनही त्यांची दखल घेतली गेली नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, डाएट च्या ३३ संस्थांमधील कर्मचाऱ्यांना मासिक वेतन अदा करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. वर्षा गायकवाड : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) हे खरे नाही.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**चंद्रपूर, गडचिरोली, भंडारा व गोंदिया या चार जिल्हयातील
धान उत्पादक शेतकऱ्यांना बोनस व धान खरेदीची
उर्वरित रक्कम अदा करण्याबाबत**

(११) * ३३५५३ श्री.सुधीर मुनगंटीवार (बल्लारपूर), श्री.विनोद अग्रवाल (गोंदिया) : सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील धान उत्पादक शेतकऱ्यांना दरवर्षी धानावर बोनस देण्यात येतो, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, विशेषतः चंद्रपूर, गडचिरोली, भंडारा व गोंदिया जिल्हयातील धान उत्पादक शेतकऱ्यांना बोनस व धान खरेदीची उर्वरित रक्कम अदा करण्याबाबत बल्लारपूर येथील लोकप्रतिनिधी यांनी मा. अन्न व नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री यांना दिनांक ६.९.२०२१ रोजी वा त्या सुमारास लेखी निवेदन सादर केले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या जिल्हयातील धान उत्पादक शेतकऱ्यांना सन २०२१ मधील व आधीच्या बोनसची रक्कम अदा न केल्यामुळे आर्थिक अडचण निर्माण झाली असल्याने बि-बियाणे, खते, किटनाशक व इतर शेतीविषयक साधने खरेदी करणे शक्य होत नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. छगन भुजबळ : (१) हे खरे नाही.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) व (४) हे खरे नाही.

चंद्रपूर, गडचिरोली, भंडारा व गोंदिया जिल्हयातील शेतकऱ्यांना पणन हंगाम २०२१-२१ मध्ये व त्याआधीच्या किमान आधारभूत किंमत योजनेतर्गत खरेदी करण्यात आलेल्या धानाचे संपूर्ण चुकारे तसेच देय असलेली संपूर्ण

प्रोत्साहन राशी शेतकऱ्यांच्या बँक खात्यात ऑनलाईन पध्दतीने अदा करण्यात आली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

भुसावळ येथील दिपनगर थर्मल पॉवर स्टेशनमध्ये टॅकरमधून मंजूर क्षमतेपेक्षा अधिक राखेची होत असलेली वाहतूक

(१२) * ३३३०२ श्री.संजय सावकारे (भुसावळ) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) भुसावळ येथील दिपनगर थर्मल पॉवर स्टेशनमध्ये राखेच्या वाहतुकीसाठी रस्त्याच्या दुतर्फा मोठ मोठे टॅकर उभे रहात असून या टॅकर मधून मंजूर क्षमतेपेक्षा अधिक राखेची वाहतूक होत असल्यामुळे रस्त्याची हानी होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी स्थानिक लोकप्रतिनिधीनी वाहतूक शाखा, जळगाव यांचेकडे दिनांक ०४ जून,२०२१ रोजी तक्रार केली आहे, हे ही खरे आहे काय

(३) असल्यास, उक्त तक्रारीनुसार शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने यात दोषी आढळलेल्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. अनिल परब : (१) होय.

माहे जुन-२०२१ पासून उप प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, जळगांव कार्यालयातील वायुवेग पथकाच्या तपासणी अंतर्गत भारक्षमतेपेक्षा जास्त मालाची वाहतूक होत असल्याबाबत निष्पन्न झाले आहे. तथापि, राख वाहून नेणा-या अवजड मालवाहू वाहनामुळे जळगांव जिल्हयातील रस्ते खराब किंवा हानी होत असल्याची बाब संबंधित रस्ता प्राधिकरणाकडून कळवण्यात आलेली नाही.

(२) मा.विधानसभा सदस्य, भुसावळ श्री. संजय सावकारे यांनी याबाबत उपप्रादेशिक परिवहन कार्यालय जळगांव यांचेकडे दि. ०४.०६.२०२१ रोजी पत्राद्वारे व्हॉट्स अप वर तक्रार केलेली आहे.

(३) उप प्रादेशिक परिवहन कार्यालय, जळगांव कार्यालयाच्या वायुवेग पथकाच्या कारवाई अंतर्गत माहे जून २०२१ पासून दिपनगर परिसरात राख वाहतूक करणा-या एकूण २२७० अवजड वाहनांची तपासणी करण्यात आलेली असून २६ वाहने भारक्षमतेपेक्षा जादा भार वाहतूक करीत असल्याचे आढळून आले आहे. संबंधित वाहन धारकांकडून नियमाप्रमाणे दंडात्मक कारवाई अंतर्गत १३,४०,४००/- रुपये तडजोड शुल्क वसूल करण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्य परिवहन महामंडळाच्या संपात सहभागी चालक, वाहक व इतर कर्मचाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत काढलेल्या आदेशाबाबत

(१३) * ३५४७७ श्री.किसन कथोरे (मुरबाड) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील राज्य परिवहन महामंडळाच्या वाहन चालक, वाहक व कर्मचाऱ्यांनी संपात सहभाग घेतल्यास त्यांच्यावर निलंबनाची किंवा एक महिन्याचे वेतन कपात करण्याचे आदेश महामंडळाच्या अधिकाऱ्यांनी काढल्याचे माहे ऑक्टोबर २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार निलंबनाचे किंवा एक महिन्याचे वेतन कपात करण्याचे आदेश काढून महामंडळाच्या कर्मचाऱ्यांच्या अधिकारावर गदा आणणाऱ्या संबंधित अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे.

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

(उत्तर आले नाही.)

**जत (जि.सांगली) तालुक्यातील सर्व योजनांतर्गत मंजूर योजनांपैकी
बंद योजनांची चौकशी करून पुन्हा योजना सुरु करण्याबाबत**

(१४) * ३४७४६ श्री.विक्रमसिंह सावंत (जत) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जत (जि.सांगली) तालुक्यासाठी ग्रामीण पाणीपुरवठा योजनेतर्गत विविध (हेड) संज्ञे अंतर्गत ९३ योजना सन २०१९-२० सालापर्यंत मंजूर व २१ योजना अपूर्ण असून ७२ योजना कार्यान्वित असल्या तरी दरवर्षी जानेवारी नंतर या योजना पाण्याअभावी १०० टक्के बंद पडतात, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सन २००६-०७ पासून राष्ट्रीय पेयजल योजने अंतर्गत मंजूर २३ पाणीपुरवठा योजनांपैकी १० योजनांचे ७५ ते ९० टक्के काम सुरु असणे, केवळ १ योजनेचे काम १०० टक्के सुरु असून उर्वरीत ११ योजनांचे काम बंद आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, जत तालुक्यात खात्रीशीर जलस्त्रोत उपलब्ध नसताना पाणी पुरवठा विभागाने अधिकारी व ठेकेदार यांच्या संगनमताने सुरु केलेल्या योजना निरुपयोगी अथवा बंद असल्याने पाण्याचे अधिग्रहण व टँकरसाठी सुमारे १६ ते २० कोटी रुपये खर्च होत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त सर्व योजनांतर्गत मंजूर योजनांपैकी १०० टक्के बंद असलेल्या योजनांची चौकशी करून त्या पुन्हा पुर्ण क्षमतेने सुरु करणे तसेच निकृष्ट व बोगस अकार्यक्षम योजना राबविण्या-या अधिकारी व ठेकेदारांवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. गुलाबराव पाटील : (१) अंशतः खरे आहे.

७९ योजना पूर्ण करून ग्रामपंचायतीकडे हस्तांतरित करण्यात आलेल्या आहेत. २१ योजना आर्थिकदृष्ट्या अपूर्ण आहे व त्यांची कामे प्रगतीपथावर आहेत. मार्च, २०१२ ते २०१४ व मार्च २०१७ ते २०१९ या कालावधीमध्ये ९६ गावातील स्रोत कोरडे पडल्याने टॅकरने पाणीपुरवठा करण्यात आला होता. सन २०२०-२०२१ मध्ये गावातील स्रोतामधून पाणीपुरवठा सुरु असल्याने एकही टॅकर लागला नाही.

(२) अंशतः खरे आहे.

३० योजनांपैकी २० योजनांची कामे पूर्ण करून त्या ग्रामपंचायतीस हस्तांतरित करण्यात आलेल्या आहेत व १० योजनांची कामे प्रगतीपथावर असून, डिसेंबर, २०२१ पर्यंत सदरील योजनांची कामे पूर्ण करणेबाबत जिल्हा परिषद स्तरावर नियोजन करण्यात आलेले आहे.

(३) अंशतः खरे आहे.

सदरील प्रत्येक योजनेतील सरपंच/ अध्यक्ष पाणी पुरवठा समिती, तांत्रिक सेवा पुरवठादार यांनी ग्रामसभेमध्ये चर्चा करून व वरिष्ठ भूवैज्ञानिक यांनी त्याच परिसरातील जवळील असलेल्या तलावालगत उद्भव सूचवून योजना तयार करण्यात आलेल्या होत्या. मार्च, २०१२ ते २०१४ व मार्च २०१७ ते २०१९ या कालावधीमध्ये ९६ गावातील स्रोत कोरडे पडल्याने टॅकरने पाणीपुरवठा करण्यात आला होता. सन २०२०-२०२१ मध्ये गावातील स्रोतामधून पाणीपुरवठा सुरु असल्याने एकही टॅकर लागला नाही.

(४) ११४ योजनांपैकी १४ योजना आर.आर.सी. मध्ये व २१ योजना प्रगतीपथावर आहेत. प्रगतीपथावरील व आर.आर.सी. मध्ये असलेल्या योजनेतील अस्तित्वातील उपांगातून पाणीपुरवठा सुरु असून, या सर्व योजनांबाबत ग्राम पाणी पुरवठा व स्वच्छता समितीच्या जिल्हास्तरीय बैठकीमध्ये माहे डिसेंबर, २०२१ अखेर योजना पूर्ण करण्याबाबत नियोजन करण्यात आले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**भंडारा (ता. जि. भंडारा) येथील बंद पडलेल्या इंग्रजी माध्यमाच्या
शाळेतील आर.टी.ई.अंतर्गत शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांना अतिरिक्त जागा
उपलब्ध करून सामावून घेण्याबाबत**

(१५) * ३२९२४ श्री.नरेंद्र भोंडेकर (भंडारा) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) भंडारा (ता. जि. भंडारा) येथील कोरोना काळात स्वयंअर्थसहाय्यित तत्वावर सुरु असणाऱ्या इंग्रजी माध्यमाच्या शाळा बंद पडल्याने माईडस आईज इंटरनशनल स्कूल, अंकुर विद्यामंदिर व स्वामी अवदेशानंद पब्लिक स्कूल वरठी, पंचायत समिती मोहाडी या तीन शाळा सन २०२१-२२ या शैक्षणिक सत्रात बंद झाल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, आर.टी.ई. २५% अंतर्गत विद्यार्थ्यांचे व अतिरिक्त जागा उपलब्ध करून समायोजन करण्यासंदर्भात शिक्षणाधिकारी प्राथमिक भंडारा यांनी शिक्षण संचालक, पुणे यांना अग्रेषित करून शिक्षण संचालक यांनी अप्पर मुख्यसचिव, शालेय शिक्षण, मंत्रालय, मुंबई यांना दिनांक २६ ऑगस्ट, २०२१ रोजी वा त्या सुमारास प्रस्ताव सादर केला आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान टाळण्यासाठी त्याचे समायोजन करण्यासंदर्भात स्थानिक लोकप्रतीनिधींना अप्पर मुख्य सचिव, शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना दिनांक २१ सप्टेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास लेखी निवेदनाद्वारे मागणी केलेली आहे हे ही खरे आहे काय

(४) असल्यास, याबाबत विद्यार्थ्यांचे नुकसान होऊ नये, यासाठी ७ शाळांमध्ये अतिरिक्त तुकडीवाढ अथवा पटसंख्या वाढीसंदर्भात ५८ व १६ असे एकूण ७४ विद्यार्थ्यांचे समायोजन करता यावे व सादर केलेल्या प्रस्तावात मागणी केलेल्या ६ शाळांमध्ये अतिरिक्त जागा उपलब्ध करून देण्यासंदर्भात शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. वर्षा गायकवाड : (१), (२) व (३) हे खरे आहे.

(४) शासन पत्र दि.२४/११/२०२१ अन्वये शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र

राज्य, पुणे, शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक), जिल्हा परिषद, भंडारा यांना बंद पडलेल्या ३ शाळेतील विद्यार्थ्यांच्या समायोजनाबाबत आवश्यक सूचना देण्यात आल्या आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

जातेगाव (ता.गेवराई, जि.बीड) येथील ग्रामीण पाणीपुरवठा योजनेत झालेला गैरव्यवहार

(१६) * ३३३५४ श्री.लक्ष्मण पवार (गेवराई) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जातेगाव (ता.गेवराई, जि.बीड) येथील ग्रामीण पाणीपुरवठा योजनेत श्री.मुसळे एन.एस. यांनी ग्रामसेवक पदावर नसताना १६ लाख २८ हजार ६७३ रुपये उचलून भ्रष्टाचार केला असल्याचे दि.२३ फेब्रुवारी, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास गट विकास अधिकारी पंचायत समिती गेवराई व कार्यकारी अभियंता ग्रामीण पाणीपुरवठा योजना यांनी दिलेल्या अहवालातून निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी दिनांक २१ जुलै, २०२१ रोजी मुख्य कार्यकारी अधिकारी जिल्हा परिषद बीड यांना सदर प्रकार निवेदनाद्वारे निदर्शनास आणून दिला होता, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, गटविकास अधिकारी व कार्यकारी अभियंता, ग्रामीण पाणीपुरवठा योजना यांच्या लेखी अहवालानंतरही सदर योजनेत कुठलाही भ्रष्टाचार झाला नसल्याचे उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (पं.) जिल्हा परिषद बीड यांनी लोकप्रतिनिधींना लेखी कळविले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी सखोल चौकशी होण्यासाठी शासनाकडून विशेष चौकशी समिती नियुक्त करण्यात आली आहे काय किंवा करण्यात येणार आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गुलाबराव पाटील : (१) व (२) हे खरे आहे.

(३) हे खरे आहे. उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (पं.) यांनी दिनांक ०६.०९.२०२१ रोजीच्या पत्रान्वये लोकप्रतिनिधींना लेखी कळविले आहे.

(४) होय. विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद विभाग यांचे स्तरावरून चौकशी करण्यात येत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**जनता एज्युकेशन सोसायटी, अंजनी खुर्द, (ता. लोणार, जि. बुलढाणा)
या संस्थेने अल्पसंख्याक दर्जा प्राप्त होण्यासाठी बनावट दस्तावेज
सादर केल्याबाबत**

(१७) * ३४८७५ श्री.संजय गायकवाड (बुलढाणा) : सन्माननीय अल्पसंख्यांक विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जनता एज्युकेशन सोसायटी, अंजनी खुर्द (ता. लोणार, जि. बुलढाणा) या संस्थेला अल्पसंख्याक दर्जा प्राप्त करण्यासाठी बनावट दस्तावेज सादर करून शासनाची दिशाभूल केल्याचे निदर्शनास आल्याने संबंधित दोषींवर फौजदारी स्वरूपाचे गुन्हे दाखल करून सदर कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे आदेश माध्यमिक शिक्षण विभाग, जिल्हा परिषद, बुलढाणा यांनी दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२० रोजी वा त्यासुमारास मुख्याध्यापक, जनता विद्यालय व कनिष्ठ महाविद्यालय, बुलढाणा यांना दिले होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने संबंधित दोषींवर फौजदारी गुन्हे दाखल करण्यासंदर्भात कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. नवाब मलिक : (१) होय,

(२) सदर प्रकरणी जिल्हाधिकारी, बुलढाणा यांच्या स्तरावर कार्यवाही सुरु आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शाळांना प्रचलित नियमानुसार अनुदान मिळणेबाबत

(१८) * ३५८६४ श्री.अनिल बाबर (खानापूर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील सर्व अंशतः अनुदानित, अघोषित, त्रुटी-अपात्र शाळांना १०० टक्के प्रचलित नियमानुसार अनुदान द्यावे व इतर प्रलंबित मागण्यांसाठी विनाअनुदानित शिक्षक राज्यभरात ढोलबजाव आणि घंटानाद आंदोलन करणार असल्याचे नुकतेच माहे ऑक्टोबर, २०२१ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, राज्यातील सर्वच विनाअनुदानित शाळा १०० टक्के प्रचलित नियमानुसार अनुदानास पात्र असतानाही काही शाळांना २० टक्के तर काही शाळांना ४० टक्के तर अनेक शाळांना अद्याप कोणतेही अनुदान देण्यात आले नाही हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. वर्षा गायकवाड : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३)

शासन निर्णय, दि.१९.०९.२०१६ अन्वये "विना अनुदान" व "कायम विना अनुदान" तत्वावर परवानगी दिलेल्या व मूल्यांकनात पात्र घोषित करण्यात आलेल्या मान्यताप्राप्त खाजगी प्राथमिक व माध्यमिक शाळांना द्यावयाच्या अनुदान सुत्रामध्ये सुधारणा करून सरसकट २० टक्के प्रमाणे अनुदान देण्याबाबतचे आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत. तसेच, मान्यताप्राप्त खाजगी प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळा/ तुकड्या/ अतिरिक्त शाखा यांना २० टक्के अनुदान देणे व यापूर्वी २० टक्के अनुदान सुरू असलेल्या शाळांना वाढीव टप्पा अनुदान देण्याबाबत मंत्रीमंडळाच्या दि.१४.१०.२०२० रोजी झालेल्या बैठकीत "राज्याची आर्थिक स्थिती विचारात घेता, अनुदानासाठी पात्र असलेल्या प्राथमिक/ माध्यमिक व उच्च माध्यमिक

शाळांना २० टक्के अनुदानाची रक्कम देय राहिल व याआधीच २० टक्के अनुदान घेण्याच्या प्राथमिक/माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळा/तुकड्या/अतिरिक्त शाखा यांना वाढीव २० टक्के अनुदानाची रक्कम कायम राहिल” असा निर्णय दि.०४.१२.२०२० च्या शासन निर्णयान्वये घेण्यात आला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अंजनगाव,सुर्जी (जि.अमरावती) येथे अवैध गुटखा
विक्री होत असल्याबाबत**

(१९) * ३४००१ श्री.बळवंत वानखडे (दर्यापूर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अमित झनक (रिसोड), श्री.विकास ठाकरे (नागपूर पश्चिम), श्री.सुरेश वरपुडकर (पाथरी), श्री.पृथ्वीराज चव्हाण (कराड दक्षिण), श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.हिरामण खोसकर (इगतपूरी), श्री.संजय जगताप (पुरंदर), श्री.संग्राम थोपटे (भोर) : सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अंजनगाव, सुर्जी (जि.अमरावती) येथील काही व्यक्तींनी मोठ्या प्रमाणात अवैध गुटख्याची साठवणूक करून शहरासह तालुक्यांत व ग्रामीण भागांत गुटखा विक्री सुरु केली असल्याचे दिनांक २२ जुलै, २०२१ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, तसेच संबंधितांविरुद्ध कोणती कारवाई केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. राजेंद्र शिंगणे : (१) हे अंशतः खरे आहे.

(२) यासंदर्भात शासनाने चौकशी केली असून धाडी, अंजनगाव सुर्जी येथील धाडीमध्ये रु. २८८०/- किंमतीचे विमल पान मसालाचे २४ पॅकेट/नग रु. ६१५०/- किंमतीचे पानबहार मसालाचे ४१ पॅकेट/नग असा एकूण रु. ९०३०/- किंमतीचा प्रतिबंधित अन्न पदार्थाचा साठा जप्त करण्यात आला.

आरोपीविरुद्ध पोलीस स्टेशन, अंजनगाव सुर्जी येथे प्रथम खबरी अहवाल क्र.०५२२ दि.१८.०७.२०२१ रोजी दाखल करण्यात आला आहे. पोलीसांमार्फत पुढील तपास सुरु आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**तरंदळे कुंदेवाडी (ता.कणकवली, जि.सिंधुदुर्ग) येथील नळपाणी
पुरवठा योजनांच्या कामांना आवश्यक परवानग्या न घेता
कार्यारंभ आदेश दिल्याबाबत**

(२०) * ३५४८९ श्री.भरतशेठ गोगावले (महाड) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) तरंदळे, कुंदेवाडी (ता.कणकवली, जि.सिंधुदुर्ग) येथील मुख्यमंत्री पेयजल कार्यक्रम सन २०१७-१८ अंतर्गत मंजूर झालेल्या नळपाणी पुरवठा योजनेच्या कामाला नियमबाह्य मंजूरी दिली असल्याची खोटी माहिती सभागृहात प्रश्नोत्तराच्या तासाच्या वेळी देऊन सभागृहाची दिशाभूल केल्या प्रकरणी कार्यकारी अभियंता, ग्रामीण पाणीपुरवठा, जिल्हा परिषद सिंधुदुर्ग, यांच्यावर कारवाई करण्याची मागणी लोकप्रतिनिधींनी मा.पाणीपुरवठा व स्वच्छता, मंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांच्याकडे दिनांक २३ सप्टेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निवेदनद्वारे केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, प्रशासकीय मान्यतेतील अटीशर्तीपैकी अट क्र. ३ मध्ये योजनेसाठी आवश्यक भूसंपादन व इतर सर्व परवानग्या प्राप्त झाल्याशिवाय योजनेच्या निविदा मागविण्यात येऊ नयेत असे नमूद असताना कार्यकारी अभियंता, ग्रामीण पाणीपुरवठा विभाग, जिल्हा परिषद सिंधुदुर्ग यांनी कार्यारंभ आदेश दिला असल्याचे सामाजिक कार्यकर्ते यांना प्राप्त माहिती अधिकारातून निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, जनमाहिती अधिकारी तथा शाखा अभियंता यांनी माहितीच्या अधिकारात उत्तर देताना सदर योजनेचा उद्भव हा तरंदळे धरणातील संपादित क्षेत्रात प्रस्तावित असून संपादित क्षेत्रात विहीर खोदकाम व बांधकाम करण्यासाठीची परवानगी संबंधित पाटबंधारे खात्याकडून प्राप्त न झाल्याने बांधकाम झाले नसल्याचे नमूद केले आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, प्रशासकीय मान्यतेतील अटीशर्तीपैकी अट क्र. ३ चा भंग केल्याप्रकरणी सर्व परवानग्या प्राप्त करण्या अगोदर निविदा मागवणाऱ्या व कार्यारंभ आदेश देणाऱ्या कार्यकारी अभियंता ग्रामीण पाणीपुरवठा विभाग जिल्हा परिषद सिंधुदुर्ग यांचेवर शिस्तभंगाची कारवाई करण्यात यावी अशा आशयाची तक्रार मा.स्वच्छता मंत्री यांचेकडे केली होती, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, उपरोक्त तक्रारीच्या अनुषंगाने कार्यकारी अभियंता, ग्रामीण पाणीपुरवठा विभाग जिल्हा परिषद, सिंधुदुर्ग यांचेवर कोणती कारवाई केली, त्याची सद्यःस्थिती काय आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गुलाबराव पाटील : (१) हे खरे आहे.

(२) मंजूर अंदाजपत्रकामध्ये प्रस्तावित जागेचे भुसंपादन करणे आवश्यक नाही. त्यामुळे कामाचा कार्यारंभ आदेश दिनांक २१ फेब्रुवारी, २०१८ रोजी देण्यात आला आहे.

(३) मंजूर अंदाजपत्रकातील भूजल दाखल्यानुसार व पुर्व व्यवहारता अहवालानुसार उद्भव विहीरीची जागा धरणातील संपादित क्षेत्रामध्ये येत नाही.

(४) होय.

(५) सदर प्रकरणी आवश्यक कार्यवाही शासन स्तरावरून सुरु आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

केज (जि.बीड) तालुक्यातील शासनाने अधिग्रहित केलेल्या बोअर व विहिरींचे पैसे शेतकऱ्यांना देण्याबाबत

(२१) * ३५१२९ श्रीमती नमिता मुंदडा (केज) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) केज (जि.बीड) तालुक्यातील सन २०१९-२०२० मध्ये तहसिल कार्यालयामार्फत उन्हाळ्यातील पाणी टंचाई काळात शासनाने शेतकऱ्यांच्या बोअर व विहिर अधिग्रहित केल्या आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शेतक-यांनी त्यांच्या शेतातील पिक वाया घालवून नागरीकांना व जनावरांना पिण्यासाठी पाणी उपलब्ध करून दिले परंतु सन २०१८-२०१९ व २०१९-२०२० मध्ये अधिग्रहीत केलेल्या बोअर व विहिरचे पैसे अद्यापही मिळाले नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शेतक-यांनी अधिग्रहणाचा मावेजा मिळवण्यासाठी केज तहसिल कार्यालयामध्ये मागणी करूनही कार्यवाही झाली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गुलाबराव पाटील : (१) होय,

(२) नाही,

अधिग्रहीत केलेल्या बोअर व विहिरीकरीता निधी संबंधित शेतक-यांच्या बँक खाती जमा करण्यात आलेला आहे.

(३), (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अकोला (जि.अकोला) येथील राज्य मार्ग परिवहन विभागाच्या
आस्थापने अंतर्गत बिंदु नामावली प्रमाणित नसतांना
पदोन्नती/नियुक्ती प्रकिया राबविण्यात आल्याबाबत**

(२२) * ३५२४२ श्री.रणधीर सावरकर (अकोला पूर्व) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अकोला (जि.अकोला) येथील राज्य मार्ग परिवहन विभागाच्या आस्थापने अंतर्गत बिंदु नामावली प्रमाणीत नसतांना माहे नोव्हेंबर, २०२० मध्ये पदोन्नती/नियुक्ती बाबत प्रकिया राबविण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदर प्रकरणी विभागीय आयुक्त, अमरावती कार्यालयातील सहाय्यक आयुक्त तसेच मागास वर्गकक्ष यांनी बिंदु नामावली प्रमाणीत नसतांना पदोन्नती/नियुक्तीची कार्यवाही करणे नियमबाह्य असल्याचे पत्र क्र. बीबीसी/अका-२/प्रक५०८/२०२० दिनांक २३ नोव्हेंबर, २०२० अन्वये त्यांनी विभाग नियंत्रक, अकोला यांना कळविले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने बिंदुनामावली मंजूर नसतांना पदोन्नती/नियुक्ती प्रक्रिया राबविणाऱ्यांची चौकशी होऊन त्यांचेवर कारवाई करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. अनिल परब : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) होय.

सहाय्यक आयुक्त, मागासवर्ग कक्ष, अमरावती यांच्या दि.०५.१०.२०२० व दि.२३.११.२०२० च्या पत्रान्वये नियुक्ती/पदोन्नती प्रक्रिया थांबविण्यात आली असून, मा.न्यायालयाच्या आदेशाशिवाय कोणालाही नेमणूक, बढती वा विभागात रुजू करून घेण्यात आले नसल्याचे सुरक्षा व दक्षता अधिकारी, राज्य परिवहन अकोला विभाग यांच्या दि.३०.०८.२०२१ रोजीच्या अहवालात नमूद केले आहे.

(३) सदर प्रकरणी राज्य परिवहन महामंडळाच्या सुरक्षा व दक्षता खाते यांचेमार्फत प्राप्त अहवालास अनुसरून महामंडळाच्या शिस्त व आवेदन कार्यपध्दती अंतर्गत सक्षम प्राधिकारी यांचेकडे प्रकरण सादर करण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**बुलढाणा जिल्हयात धान्याचा गैरव्यवहार करणाऱ्यांवर
कारवाई करण्याबाबत**

(२३) * ३३४७९ श्री.संजय रायमुलकर (मेहकर) : सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बुलढाणा जिल्हयातील बीपीएल आणि अंत्योदय शिधापत्रिकाधारकांना निकृष्ट दर्जाचे धान्य वाटप होत असल्याच्या तक्रारींकडे दुर्लक्ष होत असल्याने लाभार्थ्यांची उपासमार होत असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच मेहकर तहसिल कार्यालयात (जि.बुलढाणा) दिनांक ९ ऑगस्ट, २०२१ रोजी घेण्यात आलेल्या दक्षता समितीच्या बैठकीत अन्न व नागरी पुरवठा विभागाच्या अनेक गैरकारभाराबाबत सविस्तर चर्चा करून योग्य ती कारवाई करण्याचे निर्देश देण्यात आले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर बैठकीत शिधापत्रिका धारकांना पंतप्रधान गरीब कल्याण योजनेच्या माध्यमातून देण्यात येत असलेले मोफत धान्य लाभार्थी धान्य माफियांना विकत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने धान्य माफियांवर तसेच लाभधारकांवर कारवाई करण्याचे निर्देश तहसिलदारांना देण्यात आले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, प्रश्न भाग २ मध्ये दिलेल्या निर्देशानुसार आतापर्यंत किती जणांवर व कोणत्या कलमान्वये कारवाई केली वा करण्यात येत आहे तसेच केलेल्या कार्यवाहीची सद्यःस्थिती काय आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. छगन भुजबळ : (१) हे खरे नाही.

(२) अंशतः खरे आहे. दि. ९.८.२०२१ च्या तालुका दक्षता समितीच्या बैठकीत लक्ष्य निर्धारित सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेमध्ये अधिक पारदर्शकता

येण्याच्या दृष्टीने योग्य ती कार्यवाही करण्याचे निर्देश देण्यात आले आहेत.

(३) अंशतः खरे आहे. मौजे जानेफळ व मौजे चायगाव, तालुका-मेहकर या ठिकाणी लक्ष्य निर्धारित सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेअंतर्गत देण्यात येत असलेले अन्नधान्य लाभार्थी धान्यमाफियांना विकत असल्याचे निदर्शनास आले आहे.

(४) व (५) जिल्हा पुरवठा अधिकारी, बुलढाणा यांच्याकडून प्राप्त अहवालानुसार मौजे जानेफळ व मौजे चायगाव, तालुका-मेहकर या ठिकाणी पकडलेला तांदुळ ज्या व्यक्तींकडून जप्त करण्यात आला त्यांच्यावर जीवनावश्यक वस्तु अधिनियम, १९५५ च्या कलम ३ व ७ अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आलेला आहे. तसेच सदर व्यक्तींनी कोणत्या लाभार्थ्यांकडून धान्य घेतले याबाबत पोलीस तपास सुरु आहे.

मौजे जानेफळ येथे जप्त करण्यात आलेल्या २१.११ क्विंटल तांदळाची जिल्हाधिकारी, बुलढाणा यांनी दिलेल्या आदेशानुसार विल्हेवाट लावण्यात आली आहे.

मौजे चायगाव येथे जप्त केलेल्या ३ क्विंटल तांदळाबाबत संबंधितांवर जीवनावश्यक वस्तु अधिनियम, १९५५ च्या कलम ६ (ब) अन्वये कारणे दाखवा नोटीस बजावण्यात आली आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अंबाझरी उद्यान परिसर (नागपूर) येथील डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर
भवनचे पुर्ननिर्माण करण्याबाबत**

(२४) * ३५३७८ श्री.विकास ठाकरे (नागपूर पश्चिम), श्री.सुरेश वरपुडकर (पाथरी), श्रीमती प्रतिभा धानोरकर (वरोरा), श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय पर्यटन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर येथील अंबाझरी उद्यान परिसर विकास या प्रकल्पासाठी येथे असलेले डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर स्मृती स्मारक सांस्कृतिक भवन पाडण्यात आले आहे हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्रकल्पाच्या नव्या प्रस्तावात या स्मारकाच्या पुर्नबांधणीचा कोणताही लेखी प्रस्ताव नाही त्यामुळे येथील आंबेडकरी जनतेत असंतोष पसरला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने माहिती घेवून सदरील सांस्कृतिक भवन तातडीने उभारण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. आदित्य ठाकरे : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) अंबाझरी उद्यान परिसर विकास प्रकल्पाच्या प्रस्तावित बृहत् आराखड्यात सदर स्मारकाची तरतूद करण्यात आलेली असून आवश्यक सर्व वैधानिक परवानग्या प्राप्त झाल्यानंतर सदर काम हाती घेण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईतील खारफुटीच्या संरक्षणार्थ उपाययोजना करणेबाबत

(२५) * ३४१२३ डॉ.भारती लव्हेकर (वर्सोवा) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईत खारफुटी लागवडीसाठी आवश्यक जमिनीचा अंदाज नसताना चारकोप, मनोरी आणि भांडूप येथे ५७ हेक्टरवर कांदळवन कक्षाने केलेली खारफुटीची लागवड अयशस्वी ठरली असल्याचे माहे जुलै, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, खारफुटीच्या संरक्षणार्थ सन २०१२-१३ या वर्षात चारकोप येथे १९ हेक्टरपेक्षा अधिक जागेवर ८४ हजार ९७० रोपे लावली होती त्यापैकी ३० टक्के झाडे माहे ऑक्टोबर, २०१४ पर्यंत नष्ट झाली असून उर्वरीत झाडे नष्ट होण्याच्या मार्गावर असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०२१ मध्ये निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने शासनाने कांदळवन क्षेत्र सुरक्षित राहण्याच्या दृष्टीने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

(उत्तर आले नाही)

**राज्यातील परिवहन महामंडळाच्या चालक तसेच वाहकांच्या
विश्रांतीगृहातील गैरसोईबाबत**

(२६) * ३४४८२ श्री.चेतन तुपे (हडपसर), श्री.सुनिल टिंगरे (वडगाव शेरी),
श्री.अशोक पवार (शिरूर), श्री.रोहित पवार (कर्जत जामखेड) : सन्माननीय
परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाचे चालक तसेच वाहक ग्रामीण
भागात रात्रीच्या वेळी वास्तव्यास असलेल्या ठिकाणी निवास व्यवस्थेचा
अभाव असून तेथे लाईट, कॉट व स्वच्छतागृहांची सुविधा नसल्याने त्यांना
एसटी बसमध्ये मुक्काम करावा लागत असल्याचे दिनांक १२ ऑक्टोबर,२०२१
रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पुणे शहर व तालुका आगारामध्ये चालक तसेच वाहकांसाठी
विश्रामगृहातदेखील अनेक गैरसोयी व अस्वच्छता असल्याचे निदर्शनास आले
आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत
काय आढळून आले व त्यानुषंगाने ग्रामीण व शहरी भागात तसेच
तालुक्याच्या ठिकाणी असलेल्या विश्रामगृहांमध्ये आवश्यक त्या सर्व
सोयीसुविधा उपलब्ध होण्याच्यादृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा
करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. अनिल परब : (१) हे अंशतः खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

पुणे शहरातील तालुक्याच्या ठिकाणच्या आगार व कंट्रोल पॉईंट येथे

विश्रांतीगृह, लाईट व स्वच्छता गृहाची उपलब्धता आहे.

(३) सर्व शहरी भागात व तालुक्याच्या ठिकाणी विश्रांतीगृहामध्ये आवश्यक त्या सर्व मुलभूत सोयी-सुविधा उपलब्ध आहेत. ग्रामीण भागात सोयी-सुविधा उपलब्ध करूनच बस सुरु करण्याचे नियोजन करण्यात येते.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील मुस्लिम समाजाच्या आरक्षणाबाबत

(२७) * ३३१३४ श्री.बाबासाहेब पाटील (अहमदपूर), श्री.चंद्रकांत ऊर्फ राजुभैय्या रमाकांत नवघरे (बसमत) : सन्माननीय अल्पसंख्यांक विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) न्यायमूर्ती राजेंद्र सच्चर समितीने केंद्र शासनास अनुक्रमे सन २००६, २००९ मध्ये न्यायमूर्ती रंगनाथ मिश्रा यांचा अहवाल तसेच सन २०१३ मध्ये मेहमुद ऊर रहेमान समितीचा अहवाल या सर्व अहवालांमध्ये, मुस्लिम समाजाचे शैक्षणिक, आर्थिक व सामाजिक मागासलेपणा अधोरेखित करण्यात आल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सन २०१४ मध्ये मा.उच्च न्यायालयाने मुस्लिम आरक्षणास मान्यता देऊनही मुस्लिम समाजास आरक्षण अद्याप लागू न केल्यामुळे दिनांक ३० ऑगस्ट, २०२१ रोजी वा त्या सुमारास वंचित बहुजन आघाडीने औरंगाबाद येथे विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद कार्यालयासमोर आंदोलन करून मुस्लिमांना ५ टक्के आरक्षण देण्यात यावे अशा आशयाचे निवेदन मा.विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद यांना देण्यात आल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. नवाब मलिक : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) अल्पसंख्याक विभागामार्फत अल्पसंख्याकांच्या शैक्षणिक, सामाजिक तसेच आर्थिक विकासाकरीता विविध योजना राबविण्यात येतात. सदर योजनांकरीता अर्थसंकल्पित केलेल्या निधीपैकी वित्त विभागाने उपलब्ध करून दिलेला निधी बहुतांश खर्च करण्यात येतो.

मुस्लीम समाजाला (विशेष मागास प्रवर्ग -अ) नोकरी व शैक्षणिक संस्थांमध्ये प्रवेशासाठी ५ टक्के आरक्षण देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

(४) प्रश्न उदभवत नाही.

बुलढाणा, अकोला व वाशीम जिल्ह्यात बनावट डिझेलची विक्री होत असल्याबाबत

(२८) * ३५६६९ अॅड.आकाश फुंडकर (खामगांव) : सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बुलढाणा, अकोला व वाशीम जिल्ह्यात रिटेल पॉईंटच्या आणि राज्य व राष्ट्रीय महामार्गावर उभारण्यात आलेले अवैध बायो डिझेल पम्पाच्या माध्यमातून बायोडिझेल व इंडस्ट्रियल ऑइलच्या नावाखाली बनावट डिझेलची खुलेआम विक्री होत असल्याची बाब माहे जून, २०२१ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर अवैध बनावट डिझेल हे अत्यंत ज्वलनशील पदार्थ असून त्याला पेट्रोलिअम एक्सप्लोसिव्ह सेफ्टी ऑर्गनायझेशनचा परवाना असल्याशिवाय त्याचा साठा व विक्री करता येत नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, बायोडिझेलची विक्री करण्याकरिता आवश्यक असलेले विविध ११ परवाने संबंधितांकडे नसल्याने सदरहू सर्व बायोडिझेल केंद्रे तातडीने बंद करण्याची कार्यवाही करणेबाबत नियंत्रण वैध मापन शास्त्र, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांनी त्यांचे पत्र क्रमांक वैमाशा-११/बायोडिझेल पंप/२०२१/३९१ नुसार

दिनांक १ मार्च, २०२१ अन्वये सर्व संनियंत्रक, वैध मापन शास्त्र यांना आदेशित केले होते, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, या प्रकरणी संबंधितांवर कारवाई करण्याबाबत बुलढाणा जिल्हा पेट्रोल पंप डिलर असोसिएशन, बुलढाणा यांनी माहे एप्रिल, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान तसेच वाशिम अकोला पेट्रोलिअम डिलर्स असोसिएशन, अकोला यांनी माहे मे, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान जिल्हाधिकारी बुलढाणा व जिल्हाधिकारी अकोला यांचेकडे तक्रारवजा निवेदन सादर केले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, अपर जिल्हा दंडाधिकारी, बुलढाणा यांनी त्यांचे पत्र क्रमांक गृहविभाग कक्ष ४(२)/कावि/४०५/२०२१, दिनांक १५ एप्रिल, २०२१ अन्वये बुलढाणा जिल्ह्यातील सर्व उपविभागीय दंडाधिकारी यांना ३ दिवसांचे आत अहवाल सादर करण्याचे तसेच उपविभागीय दंडाधिकारी व निरीक्षण कार्यालय, खामगांव यांचे पत्र क्रमांक जा.क्र./अ.क्र.प्र./१९३/२०२१ नुसार दिनांक २१ मे, २०२१ अन्वये अवैध डिझेल विक्री बंद करण्याबाबत आदेश दिले होते, हे ही खरे आहे काय,

(६) असल्यास, त्यानुषंगाने सदरहू अवैध व बनावट डिझेल विक्री तातडीने बंद करण्याबाबत तसेच सदरहू बनावट डिझेल विक्री करणाऱ्यांवर व त्यांना अभय देणाऱ्या संबंधित अधिकारी व कर्मचारी यांचेवर शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(७) असल्यास, त्याचा तपशील काय आहे, नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत व सदरहू प्रकरणाची सखोल चौकशी करून संबंधितांवर किती कालावधीत कारवाई करण्यात येणार आहे,

(८) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. छगन भुजबळ : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) या विभागाची मान्यता न घेता अवैधरित्या सुरु करण्यात आलेले बायोडिझेल विक्री केंद्र बंद करण्याबाबत नियंत्रक, वैद्यमापन शास्त्र, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांनी दि.१ मार्च, २०२१ रोजीच्या पत्रान्वये क्षेत्रिय अधिका-यांना कळविले आहे.

(४) व (५) हे खरे आहे.

(६) बुलडाणा जिल्हयातील खामगाव तालुक्यामध्ये काही ठिकाणी इंडस्ट्रीयल ऑईल/बायोडिझेल सदृश्य इंधनाची विनापरवानगी विक्री होत असल्याचे निदर्शनास आल्याने इंधनाचे नमूने प्रयोगशाळेत तपासणीसाठी पाठविले असता सदर इंधन हे बनावट डिझेल असण्याची शक्यता अहवालात नमूद केल्यामुळे सदर विक्री केंद्रे सिल करण्यात आली आहेत.

जिल्हाधिकारी, अकोला यांनी दि.०१.०६.२०२१ रोजीच्या आदेशान्वये बायोडिझेल व इंडस्ट्रीयल ऑईलच्या अवैध साठवणूक व विक्री करणाऱ्यांविरुद्ध कारवाई करण्याबाबत उपविभागीय अधिकारी अकोला, अकोट, बाळापूर, मुर्तिजापूर तसेच उपनियंत्रक, वैधमापन शास्त्र, अकोला, तहसीलदार, अकोला व जिल्हयातील तेल कंपन्यांचे विक्री अधिकारी यांना निदेश दिले आहेत. अकोला जिल्हयातील सर्व बायोडिझेल व इंडस्ट्रीयल ऑईलच्या अवैध साठवणूक व विक्री केंद्रांच्या तपासण्या करून सर्व केंद्र बंद करण्यात आलेली आहेत.

तसेच जिल्हाधिकारी, वाशिम यांनी दि.०७.०९.२०२१ रोजीच्या आदेशान्वये बायोडिझेल व इंडस्ट्रीयल ऑईलच्या अवैध साठवणूक व विक्री करणाऱ्यांविरुद्ध कारवाई करण्याबाबत तहसीलदार, वाशिम, मालेगाव, रिसोड, मंगरूळपीर, कारंजा व मनोरा यांना निदेश दिले असून वाशिम जिल्हयातील सर्व अवैध साठवणूक व विक्री केंद्रांच्या तपासण्या करून सर्व केंद्र बंद करण्यात आलेली आहेत.

तसेच राज्यात बायोडिझेलची अथवा बनावट डिझेलची अवैध विक्री करणाऱ्यांविरुद्ध या विभागातील अधिकारी/कर्मचारी व तेल कंपन्यांचे भेसळ विरोधी पथक यांच्या संयुक्त पथकाद्वारे तपासणीकरिता संयुक्त मोहिम राबवून तेल कंपन्यांच्या MDG (Marketing Discipline Guidelines) च्या धर्तीवर कारवाई करण्याबाबतच्या सूचना दि.१८.०८.२०२१ च्या पत्रान्वये तसेच दि.१२.११.२०२१ च्या परिपत्रकान्वये सर्व समावेशक सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.

(७) प्रश्न उद्भवत नाही.

(८) प्रश्न उद्भवत नाही

**मुंबईतील व्यायामशाळांमध्ये (जिम) स्टिरॉइड्स व अवैध
औषधांचा वापर केला जात असल्याबाबत**

(२९) * ३३८७३ श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), श्रीमती माधुरी मिसाळ (पर्वती), श्रीमती श्वेता महाले (चिखली), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), अॅड.राहुल नार्वेकर (कुलाबा), श्रीमती यामिनी यशवंत जाधव (भायखळा) : सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील सर्व व मुंबईतील पश्चिम उपनगरातील व्यायामशाळांची एफडीएकडून तपासणी करण्याची मागणी ऑल इंडिया फुड अॅण्ड ड्रग्स लायसेंस होल्डर्स असोसिएशन या संघटनेने दिनांक ०४ सप्टेंबर, २०२१ रोजी वा त्या सुमारास केली असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मुंबईतील व्यायामशाळांमध्ये (जिम) स्टिरॉइड्ससारख्या अवैध औषधांचा वापर केला जात असल्यामुळे यासंदर्भात हाती घेण्यात आलेल्या विशेष मोहिमेंतर्गत मुंबईतील वांद्रे ते अंधेरी या पट्ट्यातील २५ व्यायामशाळांच्या केलेल्या तपासणीत दोन ठिकाणांहून जप्त करण्यात आलेल्या प्रोटीन पावडरचा एक नमुना तपासणीसाठी घेण्यात आल्याचे दिनांक १५ सप्टेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने संबंधितांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. राजेंद्र शिंगणे : (१) व (२) हे खरे आहे.

(३) अन्न व औषध प्रशासनामार्फत सुरु केलेल्या विशेष मोहिमेअंतर्गत वांद्रे ते अंधेरी या पट्ट्यातील तपासणी केलेल्या २५ व्यायामशाळांपैकी एका व्यायामशाळेत प्रोटीन पावडर आढळून आली. अन्य दुसऱ्या व्यायामशाळेत Dietary Supplement L-Arginine, Free from Amino Acid या अन्न

पदार्थाच्या २ प्लास्टिक Bottles X १८० Tablest चा साठा आढळून आला. सदर अन्न पदार्थाचा Surveillance नमुना विश्लेषणासाठी घेऊन अन्न विश्लेषक, अन्न चाचणी प्रयोगशाळा, मुंबई येथे पाठविला असून सदरचा विश्लेषण अहवाल अद्याप प्रलंबित आहे. यासंदर्भात, अन्न सुरक्षा व मानदे कायदा २००६ अंतर्गत कारवाई करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील अनेक गावांमध्ये पाणीटंचाई निर्माण झाल्याबाबत

(३०) * ३३७७१ श्री.मोहन मते (नागपूर दक्षिण), श्री.राहूल कुल (दोंड), श्री.जयकुमार गोरे (माण) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील २२ हजार गावांमध्ये पाणीटंचाई निर्माण झाल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०२० च्या शेवटच्या आठवड्यात निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, महाराष्ट्र शासनाच्या सन १९९६ च्या बृहत आराखड्यानुसार ग्रामीण भागातील जनतेला दरडोई दरदिवशी ५५ लीटर पाणी या दराने पाणी पुरवठा करण्याबाबतचा मापदंड निश्चित केला असून सन २००४ सालापासून जागतिक बँकेच्या सहकार्याने राबविण्यात येत असलेल्या जलस्वराज्य कार्यक्रमांमध्ये हाच मापदंड दरडोई दरदिवशी ४० लीटर पर्यंत आणण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, बृहत आराखड्यानुसार शहरी भागातील नागरीकांना शहराच्या दर्जानुसार दरडोई दरदिवशी १३५ लीटर पाणी पुरवठा करण्याबाबतचा मापदंड स्विकारण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त ग्रामीण व शहरी भागातील मापदंडामध्ये असलेली तफावती मध्ये बदल करण्याची मागणी मा. लोकप्रतिनिधीनी दिनांक २६ जून २०२० रोजी वा त्यासुमारास केली आहे हे खरे आहे काय

(५) असल्यास, केंद्र शासनाने सन २०२४ पर्यंत सगळ्यांना मुबलक पिण्याचे पाणी उपलब्ध करून देण्याच्यादृष्टीने केंद्र आणि राज्य शासनाच्या सहयोगाने

अनेक योजना राबविण्यात येऊनही राज्यातील पाणी टंचाई कमी झालेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(६) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने राज्यातील पाणी टंचाई दूर करण्यासाठी कोणती कार्यवाही तसेच उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(७) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गुलाबराव पाटील : (१) हे खरे नाही,

(२) अंशतः खरे आहे,

१३ नोव्हेंबर, १९९५ च्या शासन निर्णयानुसार दरडोई दर माणशी ५५ लीटर्स या प्रमाणात ग्रामीण नळपाणी पुरवठा योजना आखाव्यात. मात्र या योजनांमध्ये जास्तीत जास्त ३० टक्के पर्यंत घरांना खाजगी नळ जोडण्याधारकांना ७० लीटर दरडोई दर माणशी व उर्वरित ७० टक्के घरांना दरडोई दर माणशी ४० लिटर प्रमाणे सार्वजनिक नळाद्वारे पाणी पुरवठा करणेबाबत सूचना देण्यात आलेली होती.

तदनंतर केंद्र शासनाने एप्रिल, १९९९ मध्ये केलेल्या मार्गदर्शक सूचनेच्या अनुषंगाने राज्य शासनाने जुलै, २००० मध्ये निर्गमित केलेल्या शासन निर्णयानुसार ग्रामीण भागात पाणी पुरवठा दरडोई दर माणशी ४० लिटर याप्रमाणात उपलब्ध करून देण्यात येते.

सन २०२० पासून जलजीवन मिशन अंतर्गत दरडोई दर दिवशी ५५ लीटर पाणी पुरवठा उपलब्ध करून देण्याचे नियोजित आहे.

(३) होय,

(४) होय,

(५) जल जीवन मिशन अंतर्गत राज्यातील १,४२,३६,१३५ ग्रामीण कुटुंबांना सन २०२४ पर्यंत वैयक्तिक नळ जोडणीद्वारे शुध्द व शाश्वत पेयजल उपलब्ध करून देण्याचे उद्दिष्टे निश्चित करण्यात आले आहे. IMIS आकडेवारीनुसार दिनांक २६.११.२०२१ पर्यंत ९५,७८,७२३ कुटुंबांना नळ जोडण्या उपलब्ध करून दिल्या आहेत.

(६) दरवर्षी टंचाई कालावधीत टंचाई निवारणाकरिता उपाययोजना

राबवीण्यात येतात.

तसेच राज्यभर जल जीवन मिशन व्यापक प्रमाणात राबविण्यात येत आहेत.

(७) प्रश्न उदभवत नाही

बोईसर (जि.पालघर) येथील तारापूर औद्योगिक वसाहतीतील कारखान्यांमधून अवैधरित्या खाडीत रासायनिक सांडपाणी सोडण्यात येत असल्याबाबत

(३१) * ३४१०६ श्री.राजेश रघुनाथ पाटील (बोईसर), श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा), श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई) : सन्माननीय पर्यावरण व वातावरणीय बदल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बोईसर (जि.पालघर) मधील तारापूर येथील औद्योगिक वसाहतीमधील कारखान्यांमधून अवैधरित्या खाडीत सोडण्यात येणाऱ्या घातक रासायनिक सांडपाण्यामुळे खाडीतील मासे तसेच अनेक प्रजाती नष्ट होऊन खाडीतील जैव विविधता धोक्यात आल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, तारापूर औद्योगिक वसाहतीमधील कुंभवली, कोळवडे, सत्तर बंगला, मुरबे, सातपाटी, खारेकुरन, दापोली भागातील रासायनिक कारखान्यांमधून घातक रासायनिक सांडपाणी खाडीत सोडल्यामुळे खाडी किनाऱ्यालगतच्या गावातील नागरिकांचा पारंपारिक मासेमारीचा व्यवसाय संकटात आल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने खाडी प्रदूषित करणारे कारखाने तसेच प्रदूषण नियंत्रण मंडळाच्या दुर्लक्ष करणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. आदित्य ठाकरे : (१) याबाबतचे वृत्त स्थानिक वृत्तपत्रामध्ये प्रसिध्द झाले होते.

(२) हे अंशतः खरे आहे.

प्रश्नाधिन विषयाबाबतच्या तोंडी तक्रारी प्राप्त होत असल्याचे सहायक आयुक्त मत्स्यव्यवसाय, ठाणे (पालघर) यांनी कळविले आहे.

(३) • तारापूर औद्योगिक परिसरातील व सभोवताली झालेल्या पर्यावरण नुकसान भरपाई मुल्यांकन करणेकामी मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद यांच्या दिनांक २६/०९/२०१९ रोजीच्या आदेशान्वये गठित करण्यात आलेल्या समितीने तयार केलेला पर्यावरणीय नुकसान भरपाई अहवाल महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद यांच्याकडे सादर करण्यात आला असून सदर अहवाल मा. राष्ट्रीय हरीत लवादाने दिनांक १७.०९.२०२० रोजी स्विकृत केला आहे.

• मा. लवादाच्या आदेशानुसार गठित समितीने तयार केलेल्या कालबद्ध कृती आराखड्याची अंमलबजावणी महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळामार्फत सुरु आहे

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईतील मराठी शाळांची संख्या व विद्यार्थ्यांची पटसंख्या मागील दहा वर्षात निम्म्याहून कमी झाल्याबाबत

(३२) * ३२५०४ श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील मराठी शाळांची संख्या व विद्यार्थ्यांची पटसंख्या मागील दहा वर्षात निम्म्याहून कमी झाली असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०२१ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सन २०१०-२०११ मध्ये मराठी शाळांची संख्या ४१३ होती आणि विद्यार्थी संख्या १,०२,२१४ होती परंतु सन २०२० -२०२१ मध्ये शाळांची संख्या २८० असून विद्यार्थी संख्या फक्त ३६,११४ एवढी आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, मराठी शाळांमध्ये सहा-सहा महिने मुख्याध्यापकांची नेमणूक होत नसल्याने तसेच सन २०१३ नंतर आवश्यकतेनुसार शिक्षक भरतीही झाली नसल्याचे स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मा. मुख्यमंत्री यांना निवेदन दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, याबाबत मुंबईतील मराठी शाळांची स्थिती सुधारण्याबाबत शासनाने कोणती उपाययोजना केली आहे वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. वर्षा गायकवाड : (१) (२) व (३) अंशतः खरे आहे.

(४) मराठी माध्यमांच्या शाळांमध्ये मुख्याध्यापक पद मंजूर असल्यास नियमानुसार पदोन्नती देण्यात येते.

अनुदानित मराठी माध्यमांच्या शाळांतील विद्यार्थ्यांची संख्या टिकवून ठेवण्यासाठी शासनामार्फत इयत्ता १ ली ते ८ वी च्या विद्यार्थ्यांना मोफत पाठ्यपुस्तके व गणवेश दिली जातात. हुशार असलेल्या गरिब विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती देण्यात येते. मुलींच्या शिक्षणाचा खर्च भागविण्यासाठी मुलींना सावित्रीबाई फुले दत्तक पालक योजनेअंतर्गत आर्थिक मदत केली जाते. शाळांतील गुणवत्ता टिकवण्यासाठी शिक्षकांचे प्रशिक्षणे आयोजित केली जातात. अपंग मुलांना शाळेत उपस्थित राहणेसाठी वाहतुक भत्ता तसेच विशेष शिक्षकांच्या सेवा उपलब्ध करून देण्यात येतात. शाळाबाह्य विद्यार्थ्यांना शालेय प्रवाहात आणून शाळेतील पट वाढविण्याचा प्रयत्न केला जातो. नुकतेच सुमारे ५५०० शिक्षकांची 'पवित्र' पोर्टल मार्फत नव्याने भरती झाली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील विद्यार्थ्यांच्या शालेय पाठ्यपुस्तकांच्या वाटपाबाबत

(३३) * ३४३०६ श्री.समिर मेघे (हिंगणा), श्री.संजय केळकर (ठाणे), श्री.विकास ठाकरे (नागपूर पश्चिम), श्री.सुरेश वरपुडकर (पाथरी), श्रीमती प्रतिभा धानोरकर (वरोरा), श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील नागपूर, भंडारा जिल्हयातील पहिले सत्र संपत आले असूनही अद्यापपावेतो इयत्ता पहिली ते बारावी पर्यंतच्या विद्यार्थ्यांना पाठ्यपुस्तकांचे वाटप झाले नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास,याबाबत विद्यार्थ्यांना पुस्तके प्राप्त होण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. वर्षा गायकवाड : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

बंधारफळीचा पाडा, बेडकीपाडा (ता.नवापूर, जि. नंदुरबार) येथील आर.

आर. इन्फोटेक कंपनीविरुद्ध कायदेशीर कारवाई करण्याबाबत

(३४) * ३४५८० श्री.शिरीषकुमार नाईक (नवापूर) : सन्माननीय पर्यावरण व वातावरणीय बदल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बंधारफळीचा पाडा, बेडकीपाडा (ता.नवापूर, जि. नंदुरबार) येथील आर. आर. इन्फोटेक कंपनीला वाहनांचे जुने टायर जाळून त्यापासून केमिकल तयार करण्याचा प्लांट उभारणेसाठी पर्यावरण विभागाने ना-हरकत दाखला दिला आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, दिनांक १२ जुलै, २०२१ रोजी आर. आर. इन्फोटेक कंपनीच्या टायर प्लांटमधील बॉयलरमध्ये स्फोट होऊन दोन मजूर गंभीररित्या भाजले आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर आर. आर. इन्फोटेक कंपनीच्या टायर प्लांटमधे वाहनांचे जुने टायर जाळून त्यापासून केमिकल तयार करण्यात येत असल्याने यामध्ये मोठ्या प्रमाणात धुर निर्माण होऊन पर्यावरणाचा ऱ्हास व हवा प्रदुषणामुळे नवापूर शहर व बेडकीपाडा परिसरातील नागरीकांचे आरोग्य धोक्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने पर्यावरणाचा ऱ्हास व हवा प्रदुषण कमी होण्याच्यादृष्टीने सदरचा बेकायदेशिर प्लांट कायमस्वरूपी बंद करणेबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची त्याची कारणे काय आहेत ?

श्री. आदित्य ठाकरे : (१) हे खरे आहे.

महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने मे. श्री आर. आर. इम्पेक्स या उद्योगास दि. ०७/०४/२०२१ रोजी संमतीपत्र प्रदान केले असून सदर संमतीपत्र दि. ३१-०७-२०२२ पर्यंत वैध आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) हे खरे नाही.

वैद्यकीय अधीक्षक, उपजिल्हा रुग्णालय, नवापूर, यांच्या अहवालानुसार हवा प्रदूषणामुळे उपजिल्हा रुग्णालय, नवापूर येथे रुग्णांची नोंद आढळून आलेली नाही.

(४) सदर उद्योगास महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाच्या अधिका-यांनी भेट देऊन पाहणी केली असून पाहणीदरम्यान आढळलेल्या त्रुटींच्या अनुषंगाने उद्योगास दिनांक ७/१२/२०२१ च्या आदेशान्वये उत्पादन बंद करण्याचे आदेश दिले आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवतात नाही.

राज्यातील मुंबई, पुणे, चंद्रपुरसह अनेक शहरे प्रदूषित असल्याबाबत

(३५) * ३३७८५ श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.नानाभाऊ पटोले (साकोली), श्री.सुरेश वरपुडकर (पाथरी), श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती), श्रीमती प्रतिभा धानोरकर (वरोरा) : सन्माननीय पर्यावरण व वातावरणीय बदल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने केलेल्या प्रदूषण अभ्यासाच्या सर्वेक्षणानुसार राज्यातील चंद्रपूर, पुणे, नागपूर ही शहरे सर्वाधिक प्रदूषित असून मुंबईसह इतर १८ शहरे देखील प्रदूषित असल्याचे माहे ऑगस्ट, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या शहरातील प्रदूषणाची पातळी गंभीर स्वरूपाची असल्याने नागरिकांचे आरोग्य धोक्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने राज्यातील सर्व प्रदूषित शहरातील प्रदूषण रोखून हवेची शुध्दता राखण्यासाठी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. आदित्य ठाकरे : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

राज्यातील वरील १८ हवा प्रदूषित शहरांची प्रदूषण मात्रा राष्ट्रीय हवा गुणवत्ता मानकांनुसार (National Ambient Air Quality Standard, २००९) जरी अधिक असली तरी, सर्वसाधारणपणे वरील शहरांचा हवा गुणवत्ता निर्देशांक समाधानकारक ते मध्यम वर्गवारीत आढळून येतो.

(३) राष्ट्रीय शुद्ध हवा (NCAP) कार्यक्रमांतर्गत महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने नीरी, नागपूर व आय.आय.टी, मुंबई यांच्यासमवेत संबंधित प्रदूषित शहरातील भागधारकांसोबत वेळोवेळी बैठका घेऊन, हवा प्रदूषण नियंत्रणाकरिता सर्व समावेशक कृती आराखडा तयार केला असून हा आराखडा केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने संमत केला आहे. प्रदूषित शहरांची प्रदूषण मात्रा विहित मर्यादेत आणण्याकरिता सदर कृती आराखड्याच्या

अंमलबजावणीचे काम प्रगतीपथावर आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**रत्नागिरी जिल्ह्यातील नागरीकांना रास्त दराच्या धान्याचे
वाटप करण्याबाबत**

(३६) * ३३२७९ श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), श्रीमती श्वेता महाले (चिखली) : सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोरोना काळात रेशन दुकानावर मोफत धान्य दिले जात असताना रत्नागिरी जिल्ह्यातील गुहागर तालुका तसेच इतर अनेक गावातील नागरिकांकडे शिधापत्रिका असूनही व त्यांचे वार्षिक उत्पन्न अत्यंत अल्प असताना रास्त दराचे धान्य दिले नसल्याचे माहे ऑगस्ट, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्य शासनाच्या गोदामात धान्याचा पुरेसा साठा असूनही रेशन दुकानावर धान्य उपलब्ध नसल्याने नागरीकांवर उपासमारीची वेळ आली, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने संबंधितांची चौकशी करून त्यांच्यावर कारवाई होणे तसेच रत्नागिरी जिल्ह्यातील नागरीकांना रास्त धान्याचे वाटप करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. छगन भुजबळ : (१) व (२) हे खरे नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील सागरी किनाऱ्यावरील प्रलंबित प्रकल्प पुर्ण होणे तसेच मुंबई शहरात व उपनगरात जुन्या इमारतींचा पुनर्विकास करण्याबाबत

(३७) * ३२७८७ श्री.मंगेश कुडाळकर (कुर्ला), श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी), श्री.लहू कानडे (श्रीरामपूर), श्री.सदा सरवणकर (माहिम), श्री.सुनिल राऊत (विक्रोळी) : सन्माननीय पर्यावरण व वातावरणीय बदल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य शासनाने सादर केलेल्या मुंबई आणि उपनगरासाठी असलेल्या सागरी हद्द व्यवस्थापन आराखड्यास केंद्रीय पर्यावरण मंत्रालयाने दिनांक ३० सप्टेंबर, २०२१ रोजी वा त्या सुमारास मंजूरी दिली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, केंद्रीय सागरी हद्दी नियमन कायद्यातील भरती रेषेपासून ५०० मिटरपर्यंत कोणतेही बांधकाम करण्यास बंदी असलेली अट आता ५० मिटर करण्यात असल्याने त्याचा मुंबईसह कोकण किनारपट्टीवरील किती प्रकल्पांना लाभ मिळणार आहे, त्यानुसार प्रलंबित प्रकल्प पुर्ण करणे तसेच मुंबई शहरात व उपनगरात जुन्या इमारतींच्या पुनर्विकास होण्याच्या दृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) तसेच सदरहू केंद्र सरकारच्या निर्णयामुळे मुंबईसह कोकण किनारपट्टीवरील निर्माण होणारी बांधकामे व पर्यटन आदी विविध प्रकल्पांमुळे सागरी किनाऱ्यांचे संरक्षण व पर्यावरणीय संतुलन कायम राहण्याच्यादृष्टीने शासनाच्या एमसीझेडएमए समितीच्या माध्यमातून कोणती सुरक्षात्मक उपाययोजना करण्यात आली वा येत आहे,

(४) नसल्यास, त्याची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत ?

श्री. आदित्य ठाकरे : (१) हे खरे आहे. केंद्रीय पर्यावरण, वने व वातावरणीय बदल मंत्रालय नवी दिल्ली यांनी सीआरझेड अधिसूचना २०१९ अंतर्गत मुंबई शहर व उपनगरासाठी सागरी किनारा क्षेत्र व्यवस्थापन आराखड्यास दि. २९.०९.२०२१ रोजी मंजूरी दिलेली आहे.

(२) केंद्रीय पर्यावरण, वने व वातावरणीय बदल मंत्रालय, नवी दिल्ली यांनी सि. आर. झेड. अधिसूचना, २०१९ प्रसिद्ध केली आहे. सदर अधिसूचना नुसार,

समुद्राच्या उच्चतम भरती रेषेपासून ५०० मीटर अंतरापर्यंत चे क्षेत्र हे सि आर झेड क्षेत्र म्हणून कायम असून खाडी करीता सिआरझेडची मर्यादा ५० मीटर केली आहे, जी पूर्वी सि. आर. झेड. अधिसूचना, २०११ नुसार १०० मीटर इतकी होती. सिआरझेड अधिसूचना २०११ तसेच २०१९ नुसार सिआरझेड क्षेत्रात येणा-या इमारतींचा पुनर्विकास अनुज्ञेय आहे.

(३) केंद्रिय पर्यावरण, वने व वातावरणीय बदल मंत्रालय, नवी दिल्ली यांनी सि. आर. झेड. अधिसूचना, २०११/२०१९ मधील तरतुदींच्या अधिन राहून राज्याच्या सागरी किना-यांचे संरक्षण व व्यवस्थापन करण्यासाठी विविध प्रकल्पांबाबत पर्यावरण आघात मुल्यांकनाच्या अहवालाची तपासणी करून महाराष्ट्र सागरी किनारा व्यवस्थापन प्राधिकरणाकडून विचार विनिमय करून निर्णय घेण्यात येतात.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

तेलंगणा व कर्नाटक या दोन्ही राज्यांच्या सिमावर्ती भागातून राज्यात लाखो रुपयांच्या गुटख्याची तस्करी होत असल्याबाबत

(३८) * ३२४४९ श्री.मोहनराव हंबर्डे (नांदेड दक्षिण), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अमित झनक (रिसोड), श्री.विकास ठाकरे (नागपूर पश्चिम), श्री.सुरेश वरपुडकर (पाथरी) : सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात तेलंगणा व कर्नाटक या दोन्ही राज्यांच्या सीमावर्ती भागातून लाखो रुपयांच्या गुटख्याची मोठ्या प्रमाणात तस्करी होत असल्याचे माहे मे, २०२१ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत सदर भागातील सीमारेषेवरील गुटखा तस्करी रोखण्याबाबत व या तस्करी करणाऱ्यांविरुद्ध दुर्लक्ष करणाऱ्या संबंधित अधिकारी व कर्मचारी यांच्याविरुद्ध शासनाने कोणती कारवाई केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. राजेंद्र शिंगणे : (१) हे अंशतः खरे आहे.

(२) अन्न व औषध प्रशासनाच्या अधिकाऱ्यांकडून प्रतिबंधित अन्नपदार्थांची तस्करी करणाऱ्यांविरुद्ध वेळोवेळी कारवाया करण्यात येत असल्याने त्यांच्याविरुद्ध कारवाई करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नांदेड येथील नायगाव मतदार संघातील ग्रामीण भागातील
शेतकरी कष्टकरी मुलांच्या शिक्षणाबाबत**

(३९) * ३३६६२ श्री.राजेश पवार (नायगांव) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नांदेड जिल्ह्यातील नायगाव मतदार संघातील ग्रामीण भागातील शेतकरी, कष्टकरी यांची मुले जिल्हा परिषदेच्या शाळांमध्ये शिक्षण घेत आहेत परंतू सदर शाळेच्या शिक्षकांच्या जागा रिक्त असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, वय वर्षे १४ पर्यंतच्या वयोगटातील बालकांना शिक्षण हक्क कायदा असताना शिक्षकांच्या जागा रिक्त असल्याने विद्यार्थ्यांवर अन्याय होत आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, अनेक शाळांमध्ये एक व दोन शिक्षक असून त्यामुळे विद्यार्थ्यांना योग्य शिक्षण मिळत नाही, यास्तव असंख्य विद्यार्थी शिक्षणापासून वंचित राहत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. वर्षा गायकवाड : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) व (३) शिक्षकांच्या काही जागा रिक्त आहेत. तथापी ऑनलाईन शिक्षण, गृह मार्गदर्शन, सेतू अभ्यासक्रम, स्वाध्यायमाला विद्यार्थ्यांच्या घरी जाऊन

सोडवून घेणे इत्यादी मार्गाने विद्यार्थी शिक्षकापासून वंचित राहणार नाहीत,याची दक्षता घेण्यात येत आहे.

(४) रिक्त शिक्षक पदांवर उमेदवार निवडीची कार्यवाही पवित्र प्रणाली मार्फत सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**गडचिरोली जिल्हयातील अत्योदय व अन्न सुरक्षा योजनेतील
शिधापत्रिका धारकांना धान्य उपलब्ध करुन देण्याबाबत**

(४०) * ३५८९० श्री.कृष्णा गजबे (आरमोरी) : सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गडचिरोली जिल्हयातील ९९ हजार १६८ शिधापत्रिका धारकांपैकी ४०८८ पेक्षा अधिक शिधापत्रिकाधारक धान्य वाटपाच्या नियतन मंजूरी अभावी अन्न-धान्यापासून वंचित असल्याचे माहे ऑक्टोंबर, २०२१ च्या चौथ्या आठवडयात निदर्शनास आले, हे खरे काय,

(२) असल्यास, याबाबत वाढिव नियतन मंजूरीचा प्रस्ताव शासनाकडे सादर करण्यात आलेला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे काय,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. छगन भुजबळ : (१) हे खरे नाही.

(२) गडचिरोली जिल्हयाकरिता वाढीव नियतन मंजूरीकरिता अतिरिक्त इष्टांक मिळण्याबाबत जिल्हा पुरवठा अधिकारी, गडचिरोली यांच्याकडून प्रस्ताव प्राप्त झाला आहे.

(३) राष्ट्रीय अन्नसुरक्षा अधिनियम, २०१३ अंतर्गत केंद्र शासनाने महाराष्ट्र राज्याकरिता दिलेल्या एकूण इष्टांकाच्या मर्यादेत जिल्हानिहाय इष्टांकात सुधारणा करण्याबाबत कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

बालभारतीची कोटयवधी रुपयांची पुस्तके रद्दीत काढण्यांत आल्याबाबत

(४१) * ३२५८० श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), श्री.अनिल पाटील (अमळनेर), श्री.यशवंत माने (मोहोळ), श्री.बबनराव शिंदे (माढा), श्री.दौलत दरोडा (शहापूर), श्रीमती सुमन पाटील (तासगाव - कवठेमहांकाळ), श्री.दिलीप मोहिते-पाटील (खेड आळंदी), श्री.संग्राम जगताप (अहमदनगर शहर), श्रीमती सरोज आहिरे (देवळाली), श्री.अशोक पवार (शिरूर), श्री.बाबासाहेब पाटील (अहमदपूर), श्री.सुनिल भुसारा (विक्रमगड), श्री.सुनिल टिंगरे (वडगाव शेरी), श्री.चेतन तुपे (हडपसर), श्री.शेखर निकम (चिपळूण), श्रीमती यामिनी यशवंत जाधव (भायखळा), श्री.प्रकाश फातर्पेकर (चेंबूर), श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती), श्री.विश्वनाथ भोईर (कल्याण पश्चिम), श्री.संजय केळकर (ठाणे), श्री.प्रकाश सुर्वे (मागाठाणे), श्री.चंद्रकांत (भाऊ) निंबाजी पाटील (मुक्ताईनगर), श्री.सदा सरवणकर (माहिम), श्री.मनोहर चंद्रिकापूर (अर्जुनी-मोरगांव), श्री.समिर मेघे (हिंगणा), डॉ.भारती लव्हेकर (वर्सोवा), श्री.संजय गायकवाड (बुलढाणा), श्री.प्रताप सरनाईक (ओवळा माजिवडा) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्र राज्य पाठ्य पुस्तक निर्मिती मंडळाने (बालभारती) इयत्ता पहिली ते बारावीची पुस्तके रद्दीत काढण्याबाबत निविदा काढली असल्याचे दिनांक १७ ऑगस्ट, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मागील वर्षी आणि यंदाही शाळा सुरु झाल्या नसतानाही तसेंच काही विद्यार्थ्यांनादेखील अद्यापही पुस्तके वितरित करण्यांत आली नसल्याने त्यामुळे मोठ्या प्रमाणात पुस्तके खरेदी करण्यांत आली असल्याचे माहे ऑगस्ट, २०२१ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे हे ही खरे

आहे काय,

(३) असल्यास, महाराष्ट्र राज्य पाठ्य पुस्तक मंडळाने (बालभारती) विद्यार्थ्यांसाठी खरेदी केलेल्या सर्व पुस्तकांची एकूण किंमत किती व सदर पुस्तके रद्दी काढण्याबाबतच्या निविदेची किंमत किती आहे व त्यानुसार एकूण किती निविदाकारांच्या निविदा मंडळास प्राप्त झाल्या आहेत,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. वर्षा गायकवाड : (१) हे खरे आहे.

जुन्या अभ्यासक्रमाची पुस्तके रद्दीत काढण्याबाबत बालभारतीमार्फत निविदा काढण्यात आलेली आहे.

(२) हे खरे नाही.

शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१२१ व २०२१-२०२२ मध्ये महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, मुंबई यांचे पुरवठा आदेशानुसार तसेच बालभारतीच्या ई-बालभारती पोर्टलवर नोंदवलेल्या ऑनलाईन मागणीनुसार इ.१ ली ते ८ वी ची सर्व पाठ्यपुस्तके समग्र शिक्षा अंतर्गत विद्यार्थ्यांना उपलब्ध करून देण्यात आलेली आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

गत ३ वर्षांत इ.२ री, ११ वी व १२ वीची पाठ्यपुस्तके नव्याने प्रकाशित करण्यात आलेली असल्याने जुन्या अभ्यासक्रमाची पाठ्यपुस्तके पल्पिंगसाठी विक्री करण्यात येत आहेत. त्यासाठी एकूण पाच निविदा प्राप्त झालेल्या आहेत.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**रोजंदारीवर काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना परळ येथील हाफकिन
बायोफार्मास्युटिकल्समध्ये सामावून घेण्याबाबत**

(४२) * ३२६१३ श्री.प्रमोद (राजू) रतन पाटील (कल्याण ग्रामीण) :
सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील
काय :-

(१) परळ येथील हाफकिन बायोफार्मास्युटिकल्स मध्ये १९९४-१९९५ पासून
रोजंदारीवर काम करणाऱ्या कामगारांपैकी १३४ कामगारांना सन २००० पर्यंत
कायम करण्यात आले असून उर्वरित ५० कामगारांना वर्षानुवर्ष
पाठपुराव्यानंतरही त्यांना कायम करण्यास हाफकिन व्यवस्थापन विलंब करीत
आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कामगारांना कायम करण्यासाठी सदर कामगार औद्योगिक
न्यायालयात गेले असता सन २०११ मध्ये औद्योगिक न्यायालयाने निकाल
देऊन सेवाजेष्ठताप्रमाणे कामावर कायमस्वरूपी करण्यात यावे, असा आदेश
देण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, औद्योगिक न्यायालयाने दिलेल्या निर्णयानुसार ह्यात
असताना ५० कामगारांपैकी ४२ कामगारांना कायमस्वरूपी कामावर घेण्यास
जाणीवपूर्वक विलंब करीत असून सन २०१२ मध्ये हाफकिनच्या तबेला
युनिटने तबेला क्षेत्र अनुशेष भरतीसाठी जाहिरात दिली असून पूर्वीच्या
कामगारांना प्राधान्य दिले जाईल असेही जाहिरातीत नमूद केले गेले होते, हे
ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदरहू रोजंदारी कामगारांनी मा. आरोग्य मंत्र्यांची भेट घेऊन
संपूर्ण माहिती त्यांना कथन केल्यानंतर त्यांनी या कामगारांना विनाविलंब
कायम करण्याबाबत विचार केला जावा, अशा सूचना हाफकिनच्या
संचालकांना दिलेल्या असतानाही त्याची आजमितीस अंमलबजावणी झालेली
नाही, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून रोजंदारी कर्मचाऱ्यांना
कायमस्वरूपी सेवेत समाविष्ट करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही
केली आहे वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. राजेंद्र शिंगणे : (१) व (२) हे खरे नाही.

सन १९९४-९५ पासून परळ येथील हाफकिन बायोफार्मास्युटिकलमध्ये रोजंदारीवर काम करणाऱ्या २२८ कामगारांपैकी १३३ कामगारांना औद्योगिक न्यायाधिकरणाच्या आदेशानुसार महामंडळाचे व्यवस्थापन, रोजंदारी कर्मचारी प्रतिनिधीत्व करणारी कामगार संघटना व महामंडळातील मान्यता प्राप्त संघटना यांच्यामध्ये त्रिपक्षीय करार होऊन दि.३१.१२.१९९४ पर्यंतच्या रोजंदारीवरील कर्मचारी यांना टप्प्याटप्प्याने वर्ष २००२ पर्यंत महामंडळाच्या सेवेत सामावून घेतले गेले. त्या काळात सेवेत न सामावलेल्या कर्मचाऱ्यांनी युएलपी ७६९/२००० ही याचिका मा.औद्योगिक न्यायालयात दाखल केली. सन २०११ मध्ये याचिकेवर अंतिम निकाल देताना मा.न्यायालयाने महामंडळाकडे भविष्यात जेव्हा तात्पुरत्या स्वरूपाचे काम निर्माण होईल तेव्हा प्राधान्याने रोजंदारी कर्मचाऱ्यांना चक्राकार पध्दतीने त्यांच्या वरिष्ठता यादीप्रमाणे काम द्यावे असा निर्णय दिला आहे. तथापि, मा.औद्योगिक न्यायालयाने उर्वरीत रोजंदारी कर्मचाऱ्यांना महामंडळामध्ये कायमस्वरूपी सामावून घेण्याबाबत कोणतेही आदेश दिलेले नाहीत.

(३) औद्योगिक न्यायालयाने दिलेल्या निर्णयानुसार ह्यात असताना ५० कामगारांपैकी ४२ कामगार कायमस्वरूपी कामावर घेण्यास जाणीवपूर्वक विलंब करण्यात आलेला नाही. परंतु, सन २०१२ मध्ये महामंडळात कायमस्वरूपी पदावर विशेष मागास भरती मोहिम वेबसाईटवर प्रसिध्द केलेल्या जाहिरातीमध्ये, जे इच्छूक उमेदवार सध्या महामंडळात कार्यरत आहेत किंवा ज्यांनी यापूर्वी महामंडळात काम केलेले आहे त्यांना त्यांच्या कामगिरीच्या आधारावर प्राधान्य देण्यात येईल, असे नमूद केले होते.

(४) हे खरे नाही.

मा.औद्योगिक न्यायालयाने सदर रोजंदारी कर्मचाऱ्यांना महामंडळामध्ये कायमस्वरूपी सामावून घेण्याबाबत कोणतेही आदेश दिलेले नाहीत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

अमरावती जिल्हयातील आरटीओ परिसरात रस्त्यांवर वाहनांमधून अवैधरित्या ऑनलाईन फॉर्म भरून देणाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत

(४३) * ३४००२ श्री.बळवंत वानखडे (दर्यापूर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अमित झनक (रिसोड), श्री.विकास ठाकरे (नागपूर पश्चिम), श्री.सुरेश वरपुडकर (पाथरी), श्री.पृथ्वीराज चव्हाण (कराड दक्षिण), श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.हिरामण खोसकर (इगतपूरी), श्री.संजय जगताप (पुरंदर), श्री.संग्राम थोपटे (भोर) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अमरावती जिल्हयातील आरटीओ परिसरात रस्त्यावर अवैधरित्या ऑनलाईन फॉर्म भरून देणा-या व्हॅन फिरत असल्याचे माहे सप्टेंबर-२०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर आरटीओ कार्यालयात ४५० पेक्षा अधिक दलालांचा वावर असून त्यांच्याकडून काम करून देण्यासाठी हजारो रुपयांची लाच घेतली जात असल्याने तसेच परिसरातील रस्त्यावर वाहनांमधून अवैधरित्या ऑनलाईन काम करणाऱ्यांवर कारवाई करण्याची मागणी नागरीकांनी दिनांक १९ ऑगस्ट, २०२१ रोजी वा त्या सुमारास केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने लाच घेणारे दलाल तसेच अवैधरित्या ऑनलाईन फॉर्म भरून देणाऱ्या व्हॅनवर कारवाई करण्यास दुर्लक्ष करणा-या संबंधित अधिका-यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. अनिल परब : (१) होय.

(२) व (३) याबाबत नागरीकांकडून कोणतेही निवेदन अथवा मागणी प्राप्त झालेली नाही.

तथापि,प्रादेशिक परिवहन कार्यालय, अमरावती यांच्या कार्यक्षेत्रात अवैधरित्या व्यवसाय करणाऱ्या ०६ वाहनांवर कारवाई करण्यात आली आहे.

रिट याचिका क्र.२०६५/१९८७ मध्ये मा. उच्च न्यायालय, खंडपीठ नागपूर यांनी दिलेल्या आदेशानुसार प्राधिकार पत्र सादर केल्यास वाहनधारक/ मालक यांचे तर्फे प्रतिनिधी म्हणून काम करू शकतात. तथापी, विभागामार्फत अशा व्यक्तींना काम करण्यास प्रोत्साहन दिले जात नाही.

विभागामार्फत नागरिकांच्या सोयीसाठी ८५ ऑनलाईन सेवा संगणकाद्वारे उपलब्ध करून दिलेल्या आहेत. यामुळे नागरिकांना घरातून सादर सेवेचा लाभ घेता येतो व कार्यालयीन काम करण्यासाठी मध्यस्थांची आवश्यकता नाही.

दलालांच्या मदतीशिवाय नागरिकांनी काम करावे म्हणून कार्यालयात फलक लावले आहेत तसेच कार्यालयात नागरिकांच्या मदतीसाठी मदत कक्ष सुरु करण्यात आले आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

वर्धा -यवतमाळ-नांदेड या रेल्वे मार्गाचे काम प्रलंबित असल्याबाबत

(४४) * ३३६०६ श्री.संजय रायमुलकर (मेहकर) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) वर्धा -यवतमाळ-नांदेड या रेल्वे मार्गासाठी राज्य शासनाने दिनांक ३१ मार्च, २०२० पर्यंत राज्याच्या हिस्स्याचे रुपये ४५५ कोटी ११ लाख व सन २०२० -२१ या आर्थिक वर्षातील रुपये ११९ कोटी ५१ लाख अशा एकूण ५७४ कोटी ६२ लाख रुपयांचा निधी रेल्वेला वितरित केला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) तसेच दिनांक १२ डिसेंबर, २०२० रोजी माजी खासदार श्री.विजय दर्डा यांनी मा.मुख्यमंत्री यांचेकडे पत्राद्वारे हा रेल्वेमार्ग "फास्ट ट्रक" वर टाकण्याची मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अँड. अनल परब : (१) होय.

(२) होय.

(३) वर्धा-यवतमाळ-नांदेड या २८४ कि.मी. लांबीच्या नवीन ब्रॉड गेज रेल्वे मार्ग उभारण्याच्या प्रकल्पामध्ये राज्य शासनाने ४०% आर्थिक सहभाग देण्यासंदर्भात निर्णय घेतला आहे. त्यानुसार प्रकल्पाच्या तत्कालीन एकूण रु.६९७ कोटी खर्चाच्या ४०% म्हणजे रु.२७९ कोटी इतका राज्य शासनाचा आर्थिक सहभाग देण्यास दिनांक ११.०२.२०१० च्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली. त्यानंतर प्रकल्पाच्या रु.२५०१.०५ कोटी इतक्या सुधारित अंदाजपत्रकास दिनांक १४.०७.२०१५ च्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली. या रेल्वे प्रकल्पासाठी राज्य शासनाने दिनांक ३१.०३.२०२१ पर्यंत राज्य हिश्याचा एकूण रु.५७४.६२ कोटी निधी रेल्वेस वितरीत केला आहे. राज्य शासनाने वितरीत केलेला निधी राज्य हिश्याच्या ५०% पेक्षा जास्त आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नागपूर जिल्ह्यातील प्राथमिक शाळांना मंजूरी मिळाली नसल्याबाबत

(४५) * ३३९७२ श्री.मोहन मते (नागपूर दक्षिण) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर जिल्ह्यातील २३ प्राथमिक शाळांना मंजूरी मिळाली नसतानाही सदर शाळा अनधिकृतपणे सुरु असल्याचे माहे जानेवारी, २०२१ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अनधिकृत शाळांना प्राथमिक शिक्षणाधिकारी यांच्या कार्यालयांनी प्रशासकीय मान्यता घेण्यासाठी आवश्यक असलेले दस्तऐवज जमा करण्यास सांगितले असता त्यांनी ते जमा केले नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, अनधिकृत शाळांमधील विद्यार्थ्यांची पटसंख्या जास्त असल्याने विद्यार्थ्यांकडून फी वसूल करित आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. वर्षा गायकवाड : (१) हे खरे आहे.

(२), (३), (४) व (५) बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम, २००९ मधील कलम १८ (५) नुसार सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या पूर्वपरवानगीशिवाय सुरु असलेल्या शाळांसंदर्भात विहित कार्यवाही करण्यात येत आहे.

मुंबईतील धारावी येथील तेलाचा पुर्नवापर करणाऱ्यांवर भारतीय अन्न सुरक्षा आणि मानक प्राधिकरणामार्फत कारवाई करण्याबाबत

(४६) * ३२६३४ श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्री.लहू कानडे (श्रीरामपूर), श्री.मंगेश कुडाळकर (कुर्ला), श्री.सुनिल राऊत (विक्रोळी), श्री.चिमणराव पाटील (एरंडोल) : सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) भारतीय अन्न सुरक्षा आणि मानक प्राधिकरणाने मुंबईतील धारावी येथे छापे टाकले असता पुर्नवापर केलेल्या तेलाची विक्री करणारे रॅकेट सक्रिय असल्याचे माहे सप्टेंबर, २०२१ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, एफएसएसआयच्या कारवाईनुसार केएफसी कडुन धारावीतील मे. नूर कंपनीला तर बर्गरकिंग कडून मे. केएनजी कंपनीला तीनदा वापरलेले तेल साबण बायोडिझेल कंपन्यांपर्यंत पोहचत नसल्यामुळे केएफसी व बर्गरकिंगला नोटीस देण्यात आल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, जमा झालेले तेल मुंबईतील रस्त्यावरील स्टॉलधारक चायनीजवाले हातगाडीवाले यांना विकण्यात येत असल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय तसेच चौकशीत काय आढळून आले व त्या अनुषंगाने पुढे कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. राजेंद्र शिंगणे : (१) व (२) खरे आहे.

(३) हे खरे नाही.

(४) यासंदर्भात शासनाने चौकशी केली असून,संबंधित M/s Sapphire Foods (i.e. KFC Operator) and M/s Berger King India Private Ltd. यांना पुर्नवांपर केलेल्या तेलाची विक्री रस्त्यावरील स्टॉलधारक, चायनीजवाले, हातगाडीवाले इत्यादी अन्नसाखळीवाल्यांना विकण्यात येऊ नये अशी समज अन्न सुरक्षा व मानदे प्राधिकरण (FSSAI) यांच्यामार्फत देण्यात आली असून, त्यांना कारणे दाखवा नोटीसासुध्दा बजावण्यात आल्या आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील जिल्हा परिषद शाळा, आश्रम शाळा, वसतिगृह व खाजगी शाळांमध्ये सीसीटीव्ही कॅमेरे बसविण्याबाबत

- (४७) * ३३८१२ श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.लहू कानडे (श्रीरामपूर) :
- सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) राज्यातील शाळांमध्ये विद्यार्थिनींवर लैंगिक अत्याचाराच्या घटनांमध्ये होत असलेल्या वाढीला आळा घालता यावा या उद्देशाने शासनाच्या शालेय शिक्षण व क्रिडा विभागाने शाळांमध्ये सीसीटीव्ही कॅमेरे बसविण्याचा निर्णय घेतला होता परंतू शाळांमध्ये सीसीटीव्ही कॅमेरे बसविण्यात आले नसल्याचे माहे ऑगस्ट, २०२१ मध्ये वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे ,हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत निधी उपलब्ध करून राज्यातील जिल्हा परिषद शाळा, आश्रम शाळा, वसतिगृह व खाजगी शाळांमध्ये सीसीटीव्ही कॅमेरे प्राधान्याने बसविण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. वर्षा गायकवाड : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) मा. उच्च न्यायालयाच्या निदेशानुसार खाजगी व्यवस्थापनाच्या शाळांमध्ये आवश्यकतेनुसार सीसीटीव्ही बसविण्याच्या सूचना या विभागाच्या दिनांक ०७ एप्रिल, २०१६ च्या शासन परिपत्रकान्वये देण्यात आल्या आहेत. तसेच याकरीता शासनाकडून अनुदान देण्यात येणार नाही, हि बाब स्पष्ट करण्यात आली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

हिंगोली (ता.जि.हिंगोली) येथे धान्याचा गैरव्यवहार करणाऱ्यांची चौकशी करून दोषींवर कारवाई करण्याबाबत

(४८) * ३२७६८ श्री.मोहनराव हंबर्डे (नांदेड दक्षिण), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अमित झनक (रिसोड), श्री.विकास ठाकरे (नागपूर पश्चिम), श्री.सुरेश वरपुडकर (पाथरी), श्रीमती प्रतिभा धानोरकर (वरोरा), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.संग्राम थोपटे (भोर) : सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) हिंगोली (ता.जि.हिंगोली) येथील तत्कालीन तहसिलदार आणि तहसिल कार्यालयातील कर्मचारी व गोदामपाल यांनी माहे जानेवारी, २०१९ ते जुलै, २०१९ या कालवधीमध्ये ऑफलाइन पध्दतीने स्वस्त धान्य दुकानाच्या नियतनापेक्षा अधिक धान्याचा पुरवठा करून रुपये ४ कोटी, ६१ लाख, २३ हजार, ४५८ इतक्या रक्कमेचा अपहार केला असल्याचे माहिती अधिकारातून दिनांक २२ जानेवारी, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने चौकशी करून या प्रकरणातील दोषी तहसिलदारासह व संबंधित कर्मचाऱ्यांना निलंबित करून त्यांच्याकडून सदरील अपहाराची रक्कम सक्तीने वसूल करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही

केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. छगन भुजबळ : (१) राज्य अन्न आयोग, मुंबई यांच्या दि.०१.०७.२०१९ ते दि.०३.०७.२०१९ या कालावधीतील हिंगोली येथील दौ-यादरम्यान पुरवठा विभाग, तहसिल कार्यालय, हिंगोली येथील अभिलेखांची तपासणी केली असता, त्यांना अनियमितता आढळून आल्याने त्यांनी जिल्हाधिकारी, हिंगोली यांना अभिलेखांची संपूर्ण तपासणी करण्याचे आदेश दिले होते. त्यानुसार करण्यात आलेल्या तपासणीमध्ये जानेवारी, २०१९ ते जुलै, २०१९ या कालावधीत झालेल्या अतिरिक्त धान्य वाटपावरील वसूलपात्र रक्कम रूपये २,२६,८४,८६५/- एवढी दर्शविण्यात आली आहे.

(२) या प्रकरणातील दोषी अधिकारी/कर्मचा-यांची विभागीय चौकशी शासनस्तरावर प्रस्तावित आहे.

उचल केलेल्या जास्त धान्याच्या वसूलपात्र रकमेपैकी रूपये ४२,४८,६०८/- ची वसुली संबंधित रास्तभाव दुकानदारांकडून माहे ऑक्टोबर, २०२१ अखेर करण्यात आली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**जिल्हा परिषद शाळांमधील विद्यार्थ्यांना शालेय पोषण आहारात
प्लॅस्टीक सदृश तांदूळ पुरविण्यात आल्याबाबत**

(४९) * ३२६७२ श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), श्री.अनिल पाटील (अमळनेर), श्री.यशवंत माने (मोहोळ), श्री.बबनराव शिंदे (माढा), श्री.दौलत दरोडा (शहापूर), श्रीमती सुमन पाटील (तासगाव - कवठेमहांकाळ), श्री.दिलीप मोहिते-पाटील (खेड आळंदी), श्री.संग्राम जगताप (अहमदनगर शहर), श्रीमती सरोज आहिरे (देवळाली), श्री.अशोक पवार (शिरूर), श्री.बाबासाहेब पाटील (अहमदपूर), श्री.सुनिल भुसारा (विक्रमगड), श्री.सुनिल टिंगरे (वडगाव शेरी), श्री.चेतन तुपे (हडपसर), श्री.शेखर निकम (चिपळूण), श्री.राजेश नरसिंगराव पाटील (चंदगड), श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा), श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई),

श्री.राजेश रघुनाथ पाटील (बोईसर), श्री.विनोद निकोले (डहाणू), श्री.संजयमामा शिंदे (करमाळा) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मोखाडा व विक्रमगड तालुक्यातील (जि.पालघर) येथील खोडाळा परिसरातील वाकडपाडा, मोरदयाचापाडा व अन्य ठिकाणच्या तसेच चाबके तलावली (ता.विक्रमगड) परिसरातील जिल्हा परिषदेच्या शाळांतील विद्यार्थ्यांना शालेय पोषण आहारात प्लॅस्टीक सदृश तांदूळ वाटप करण्यात आल्याचे दिनांक ०८ जुलै, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्रकरणी जिल्हा परिषद व पंचायत समित्यांचे पदाधिकारी, ग्रामस्थ तसेच राजकीय पक्षांच्या कार्यकर्त्यांनी संबंधित दोन्ही पंचायत समित्यांचे गटविकास अधिकारी तसेच जिल्हा व तालुका धान्य पुरवठा अधिकारी यांचेकडे त्याबाबत तक्रारी करून कारवाई करण्याची मागणी केली असल्याचेही दिनांक ०९ जुलै, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत प्लॅस्टीक सदृश तांदूळाचे नमुने तपासणीसाठी लॅबमध्ये पाठविण्यात आले असून त्याचा अहवाल प्राप्त होताच पुरवठा विभाग अधिकाऱ्यांविरुद्ध कारवाई करण्याचे मा.गटविकास अधिकारी, पं.स.मोखाडा यांनी तक्रारदारांना सांगितले असल्याचेही निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी दोषी अधिकाऱ्यांविरुद्ध शासनाने कोणती कारवाई केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. वर्षा गायकवाड : (१) व (२) अंशतः खरे आहे.

केंद्र शासनाकडून शैक्षणिक वर्ष सन २०२१-२२ पासून योजनेअंतर्गत फोर्टिफाईड तांदूळ प्रथमच पुरवठा केला जात आहे. विद्यार्थ्यांच्या आहारामधील सुक्ष्म पोषकतत्वांची कमतरता भरून काढण्याकरीता फोर्टिफाईड तांदूळ देण्यात येत आहे. तांदूळामध्ये Iron, Folic Acid, Vitamin B१२

तसेच Zinc Vitamin A, Vitamin B१, B२, B५, B६ या पोषक घटकांचा (Micronutents) समावेश करून फोर्टिफाईड तांदूळ बनविण्यात आलेला आहे. त्यामुळे विद्यार्थ्यांना अधिकची पोषकतत्वे मिळण्याच्या दृष्टीने सदर तांदूळ अत्यंत उपयुक्त आहे. पुरवठा करण्यात येणाऱ्या तांदूळामध्ये फोर्टिफाईड तांदूळ व नियमित तांदूळ यांचे प्रमाण १:१०० आहे. म्हणजेच पुरवठा करण्यात आलेल्या तांदूळामध्ये फोर्टिफाईड तांदूळाचे प्रमाण १ किलोमध्ये १० ग्रॅम या प्रमाणे आहे.

प्रक्रिया करण्यात आलेल्या फोर्टिफाईड तांदूळ पिवळसर रंगाचा व नियमित तांदूळापेक्षा कमी असल्याने पाण्यामध्ये वर तरंगतांना दिसून येतो. त्यामुळे समाजात सदर तांदूळ प्लॉस्टिकचा असल्याबाबतचा गैरसमज पसरत आहे. याबाबतचे स्पष्टीकरण प्राथमिक शिक्षण संचालनालयाने परिपत्रकाद्वारे दिले आहे.

(३) होय, हे खरे आहे.

सदर तांदूळ हा फोर्टिफाईड तांदूळ आहे.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे शहरात आरटीई पोर्टलमधून पालकांच्या अर्जात फेरफार केल्याबाबत

(५०) * ३२८७७ श्री.मोहनराव हंबर्डे (नांदेड दक्षिण), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अमित झनक (रिसोड), श्री.विकास ठाकरे (नागपूर पश्चिम), श्री.सुरेश वरपुडकर (पाथरी), श्रीमती प्रतिभा धानोरकर (वरोरा), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.संग्राम थोपटे (भोर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे शहरातील आरटीई पोर्टलमधून पालकांच्या अर्जात फेरफार करून अर्ज गहाळ झाल्याचे माहे मे, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, प्रतिका यादीतील पालकांनी दिलेले शाळांचे प्राधान्यक्रम परस्पर बदलण्यात आले आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे, वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. वर्षा गायकवाड : (१), (२) व (३) हे खरे नाही.
(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

राजेन्द्र भागवत
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.